

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas regeringens skrivelse 2004/05:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen jämte en motion (fp) som väckts med anledning av skrivelsen. Utskottet, som förutsätter att rutinerna i Regeringskansliet ses över i syfte att undvika onödig tidsutdräkt, avstyrker motionen och föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

I ärendet finns en reservation (m, fp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Skrivelsen.....	5
Motionen.....	6
Konstitutionsutskottets område.....	6
Yttrande från skatteutskottet.....	9
Yttrande från lagutskottet.....	11
Yttrande från socialförsäkringsutskottet.....	12
Yttrande från socialutskottet.....	13
Yttrande från trafikutskottet.....	13
Yttrande från arbetsmarknadsutskottet.....	14
Yttrande från bostadsutskottet.....	16
Konstitutionsutskottets tidigare ställningstaganden i fråga om tillkännagivanden till regeringen, m.m.....	16
Utskottets ställningstagande.....	18
Reservation.....	22
Åtterrapportering om strategi, punkt 3 (m, fp)	22
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	23
Skrivelsen.....	23
Följdmotion.....	23
<i>Bilaga 2</i>	
Skatteutskottets yttrande 2004/05:SkU3y.....	24
<i>Bilaga 3</i>	
Lagutskottets yttrande 2004/05:LU2y.....	32
<i>Bilaga 4</i>	
Socialförsäkringsutskottets yttrande 2004/05:SfU3y.....	39
<i>Bilaga 5</i>	
Socialutskottets yttrande.....	44
<i>Bilaga 6</i>	
Trafikutskottets yttrande 2004/05:TU4y.....	46
<i>Bilaga 7</i>	
Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2004/05:AU3y.....	56
<i>Bilaga 8</i>	
Bostadsutskottets yttrande 2004/05:BoU3y.....	61

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens skrivelse

Riksdagen lägger skrivelse 2004/05:75 till handlingarna.

2. Förbättrade rutiner

Riksdagen avslår motion 2004/05:K14 yrkande 1.

3. Återrapportering om strategi

Riksdagen avslår motion 2004/05:K14 yrkande 2.

Reservation (m, fp)

Stockholm den 17 maj 2005

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Lennmarker

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Lennmarker (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Tobias Krantz (fp), Pär Axel Sahlberg (s), Ingvar Svensson (kd), Inger Jarl Beck (s), Anders Bengtsson (s), Helena Bargholtz (fp), Kerstin Lundgren (c), Helene Petersson (s), Nils Fredrik Aurelius (m), Gustav Fridolin (mp), Karin Åström (s), Carl-Erik Skårman (m) och Yoomi Renström (s).

Redogörelse för ärendet

Sedan år 1961 har regeringen lämnat redogörelser till riksdagen för vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut. Redogörelsen är knuten till de skrivelser i vilka riksdagen meddelar regeringen sina beslut. Redogörelsen upptar samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret som är ställda till regeringen, men även äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade finns med.

Årets skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen har föranlett en följdmotion (fp).

Skrivelsen och motionen finns förtecknade i *bilaga 1*.

Konstitutionsutskottet har berett samtliga övriga utskott möjlighet att yttra sig över skrivelsen och motionen. Yttranden har inkommit från skatte-, lag-, socialförsäkrings-, social-, trafik-, arbetsmarknads- och bostadsutskotten, *bilagorna 2–8*.

Utskottet har den 10 maj 2005 hållit en utfrågning med statssekreteraren i Finansdepartementet Katinka Hort som åtföljts av rättssakkunniga Klara Cederlund.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

Redogörelsen för de beslut regeringen fattat med anledning av riksdagsskrivelser omfattar huvudsakligen åtgärder som vidtagits under år 2004. För att underlätta för riksdagsutskotten att vid sitt utvärderings- och uppföljningsarbete få en så aktuell bild som möjligt omfattar redovisningen även vissa regeringsbeslut efter den egentliga redovisningsperiodens utgång i de fall riksdagsskrivelserna därigenom anses slutbehandlade.

Utöver själva redogörelsen för riksdagsskrivelsernas behandling har regeringen i de senaste årens skrivelser lämnat redovisningar av regelbeståndet och regelregistreringen. Vidare lämnas i skrivelsen information om regelverket och en redogörelse för det pågående reformarbetet avseende reglers kvalitet och språkvård. Information lämnas dessutom om det offentliga rättsinformationssystemet (Lagrummet).

Antalet gällande författningar var 3 533 den 1 mars 2005. Av dessa var 1 077 lagar. Motsvarande siffror den 1 mars 2004 var 3 497 grundförfattningar, varav 1 054 lagar. Antalet kungjorda grund- och ändringsförfattningar i SFS under år 2004 var 1 388 att jämföra med 1 309, 1 227 och 1 175 under åren 2001, 2002 respektive 2003.

Av de 1 388 författningarna år 2004 var 136 grundförfattningar (38 lagar och 98 förordningar m.m.).

Antalet rubriker i myndigheternas regelförteckningar den sista december 2004 beräknas till ca 8 100, en minskning med ca 100 sedan föregående år.

Under år 2004 har EG-direktiv genomförts i 79 ändringsförfattningar (36 lagar och 43 förordningar) och 37 nya grundförfattningar (15 lagar och 22 förordningar) enligt de nothänvisningar som finns på varje författning som innehåller EG-regler.

I detta sammanhang kan nämnas att i Europeiska gemenskapernas tjugoförsta årsrapport om kontrollen av gemenskapsrättens tillämpning (KOM (2004) 839 slutlig) redovisas statistik för år 2003. Antalet förfaranden avseende underlåtenhet att anmäla genomförandeåtgärder till kommissionen hade år 2003 nästan fördubblats jämfört med 2001 och 2002. Statistiken för år 2003 visade på en ökning med 92,1 % jämfört med föregående år. Den 2 maj 2005 hade Sverige enligt Europeiska kommissionens webbplats notifierat om implementering av 98,46 % av direktiven. Sverige hamnade därigenom på 19:e plats. Anmärkas kan att när Sverige åren 2001–2003 stod på 2:a plats var procentsatserna omkring 97,5 %.

I regeringens skrivelse redovisas liksom förra året 155 riksdagsskrivelser som inte slutbehandlade. Av dem är 32 från riksmötet 1999/2000 eller tidigare. Liksom förra året är 3 inte slutbehandlade skrivelser (KrU, TU respektive KU) mer än tio år gamla. Sedan regeringens redovisning förra

året (skr. 2003/04:75) har 13 skrivelser från riksmötena 1988/89–1999/2000 slutbehandlats, liksom 4 riksdagsskrivelser från 2000/01 och 11 från riksmötet 2001/02. Liksom tidigare är den äldsta inte slutbehandlade riksdagsskrivelsen från riksmötet 1986/87. Den riksdagsskrivelsen gäller ett tillkännagivande (KrU) om obligatorisk ansvarsförsäkring för fritidsbåtar.

Motionen

I motion 2004/05:K14 av Tobias Krantz m.fl. (fp) begärs ett tillkännagivande till regeringen om skärpta rutiner i fråga om verkställandet av riksdagens beslut (yrkande 1). Dessutom begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en strategi för hur hanteringen av riksdagens skrivelser till regeringen skall effektiviseras och stramas upp senast i samband med nästa års redogörelse för riksdagens skrivelser till regeringen (yrkande 2).

Motionärerna anser att regeringen trots att den är ansvarig inför riksdagen på ett anmärkningsvärt sätt visar nonchalans gentemot riksdagens beslut genom att år efter år dröja med att verkställa beställningar från riksdagen.

Som exempel nämns att regeringen på socialförsäkringsområdet och när det gäller frågan om könsneutrala äktenskap tillsatt enmansutredningar i stället för de parlamentariska utredningar som riksdagens tillkännagivande gällde. Vidare nämns i motionen att regeringen har låtit bli eller har dröjt med att verkställa och/eller givit bristfällig information till riksdagen bl.a. när det gäller avskaffandet av den s.k. pomperipossaeffekten, finansiell samordning mellan sjukförsäkring och försäkringskassa samt sanktionssystem för nätbolag som inte uppfyller kraven vid byte av elleverantör.

Motionärerna anser att i de fall det finns särskilda skäl för regeringen att inte följa riksdagens beslut skall regeringen skyndsamt upplysa riksdagen om detta och noggrant redovisa skälen. Regeringens beteende är enligt motionen ett återkommande problem som kräver omedelbara åtgärder. Antalet icke slutbehandlade skrivelser måste kraftigt reduceras.

Konstitutionsutskottets område

Regeringens skrivelse 2004/05:75 omfattar för konstitutionsutskottets del 41 riksdagsskrivelser, varav 19 inte är slutbehandlade. I regeringens motsvarande skrivelse förra riksmötet (skr. 2003/04:75) togs upp 45 riksdagsskrivelser på grundval av betänkanden från konstitutionsutskottet. Antalet inte slutbehandlade ärenden var då 16.

De tre äldsta inte slutbehandlade skrivelserna är samma som både under förra och förrförra riksmötet. Den äldsta inte slutbehandlade skrivelsen (rskr. 1994/95:243) gäller ett tillkännagivande om regeringens arbete mot våld och om förslag till riksdagen om lämpliga åtgärder i betänkande 1994/95:KU14 Vissa tryck- och yttrandefrihetsrättsliga frågor, mom. 1. Utskot-

tet anförde att det erfarit att regeringen skulle inleda ett brett upplagt arbete mot våld i samhället. Utskottet utgick ifrån att regeringen skulle redovisa resultatet av arbetet och förelägga riksdagen förslag till lämpliga åtgärder. De ämnen som tagits upp i de behandlade motionerna borde enligt utskottets mening kunna bli föremål för en samlad analys och bedömning i det sammanhanget. Regeringen hänvisar bl.a. till att regelverket när det gäller offentlig visning av film och video ses över och till att en lagrådsremiss beslutats med förslag till ändring av 4 § lagen (1980:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram. Ärendet bereds.

Den nästälsta riksdagsskrivelsen (rskr. 1998/99:147) gäller personuppgiftslagen (bet. 1998/99:KU15 mom. 1 och mom. 2). Ett av tillkännagivandena gäller revidering av EG-direktivet. Enligt utskottet borde siktet vara inställt på att åstadkomma en teknikoberoende lagstiftning till skydd för den personliga integriteten. Utskottet fann anledning framhålla att EG-direktivet i dag får anses omodernt och att en revidering av direktivet måste ske. I skrivelse 75 anges att arbetet med att förmå kommissionen att lägga fram förslag till ändringar i direktivet och vidta andra åtgärder i önskvärd riktning fortsätter. Det andra tillkännagivandet gällde missbruk av personuppgifter. Enligt utskottets mening borde en översyn av personuppgiftslagen komma till stånd med syfte att så långt det är möjligt inom direktivets ram åstadkomma en förändring av lagstiftningen, som syftar till att ingripa mot missbruk av personuppgifter och inte mot själva hanteringen av sådana uppgifter. I skrivelse 75 hänvisas till att personuppgiftslagens överföringsregler och straffbestämmelse ändrats från den 1 januari 2000 så att lagstiftningen närmar sig den missbruksinriktade regleringsmodell som riksdagen uttalat sig för. – I januari 2004 överlämnade Personuppgiftslagsutredningen sitt betänkande Personuppgiftslagen (SOU 2004:6), vari föreslås en mer missbruksinriktad lagstiftning. Betänkandet har remissbehandlats och bereds nu inom Justitiedepartementet.

I flera fall hänvisar regeringen till det pågående arbetet i Grundlagsutredningen. Det gäller tillkännagivanden om folkomröstningsutredning och lagprövningsfrågor (bet. 2000/01:KU11 mom. 9 och mom. 18, rskr. 149) samt folkinitiativ för folkomröstning och kommunala extraval (bet. 2001/02:KU14 mom. 42, rskr. 190 samt bet. 2003/04:KU3 mom. 11 respektive 9, rskr. 33–34), liksom tillsättning av högre tjänster (bet. 2003/04:KU11 mom. 5, rskr. 173).

I ett par fall hänvisas till pågående arbete i andra utredningar. Det gäller ett tillkännagivande om upphovsrätten och offentlighetsprincipen – frågans fortsatta bedrivande (bet. 1999/2000:KU14 mom. 3, rskr. 134). I skrivelse 2001/02:75 uttalade regeringen att det inte hade framkommit att det finns något praktiskt behov av ytterligare lagändringar. Regeringen hade därför för avsikt att lägga riksdagsskrivelsen till handlingarna. Med anledning härav uttalade konstitutionsutskottet i sitt betänkande 2001/02:KU35 att regeringen inte borde lägga riksdagsskrivelsen till handlingarna innan något förslag till permanent lösning har presenterats eller, i enlighet med

vad Offentlighets- och sekretesskommittén förordade, efter att en bredare översyn av de aktuella frågorna har skett. Regeringen redovisade i förra årets skrivelse 75 sin avsikt mot denna bakgrund att tillsätta en utredning som får till uppgift att överväga frågan om en permanent lösning. Den 15 december 2004 beslutade departementschefen att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda frågan om upphovsrätten och handlingsoffentligheten. Utredaren skulle den 18 mars 2005 anmäla om han såg behov av grundlagsändringar och i övrigt redovisa uppdraget senast den 31 maj 2005. Även när det gäller ett tillkännagivande om IT och demokrati (bet. 2003/04:KU19 mom. 29 res. 23, rskr. 277) hänvisar regeringen till pågående utredningsarbete. Reservationen som riksdagen ställde sig bakom gällde handlingar och samhällsinformation m.m. som borde ligga på Internet, användningen av Internet i demokratiska beslutsprocesser och diskussionsforum på Internet. Enligt skrivelse 75 beslutade regeringen den 16 december 2004 att ge Örebro universitet i uppdrag att utreda användningen av informationsteknik i demokratiska processer och förekomsten av eventuella rättsliga och tekniska hinder för detta samt föreslå möjliga åtgärder för att undanröja hindren. I uppdraget ingår också att kartlägga förekomsten av kommunala initiativ för att öka deltagandet i demokratiska beslutsprocesser med hjälp av IT samt lämna förslag på hur sådana initiativ kan uppmuntras. Uppdraget skall redovisas till regeringen senast den 30 juni 2005.

I några fall hänvisar regeringen till nära förestående proposition respektive skrivelse till riksdagen. Det gäller bl.a. tillkännagivanden om vissa bestämmelsers placering i budgetlagen eller riksdagsordningen samt om rättelse i röstlängd beträffande utlandssvenskar (bet. 2000/01:KU23 mom. 7, rskr. 274 och bet. 2001/02:KU8 mom. 6, rskr. 147).

I flera fall hänvisas till utredningsförslag som är föremål för beredning i Regeringskansliet. Den gäller kommunindelningar (bet. 1998/99:KU21 mom. 1, rskr. 163 samt 2003/04:KU3 mom. 18, rskr. 34). Regeringen hänvisar till att en särskild utredare getts i uppdrag att bl.a. undersöka förutsättningarna för att beslutanderätten rörande landstingsindelningarna skall kunna övergå från regeringen till riksdagen. Utredningsbetänkandet har varit föremål för remissbehandling. Statssekreteraren Katinka Hort har vid en utfrågning den 10 maj 2005 inför utskottet framhållit att flera remissinstanser haft invändningar som gällt förslagets grundlagsenlighet. Remissvaren tar upp rättsligt sett mycket svåra frågor, vilket gör att utsikterna för att lämna en proposition i maj är dåliga. Anledningen till att detta inte redovisades i regeringens nu aktuella skrivelse är att remisstiden inte gått ut när skrivelsen beslutades.

När det gäller sponsring av statliga myndigheter (bet. 2001/02:KU19, rskr. 176) hänvisar regeringen till förslag från Statskontoret, Högskoleverket och Nämnden för offentlig upphandling som bereds inom Regerings-

kansliet med inriktning på att nya bestämmelser med anknytning till förslagen skall införas under 2005. – I förra årets skrivelse 75 angavs inriktningen vara att ett regelverk skulle införas under 2004.

Hänvisningar till beredningen av utredningsförslag görs också i fråga om tre tillkännagivanden i betänkande 2001/02:KU21, Yttrandefrihetsgrundlagen och Internet (rskr. 2001/02:233) om ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med hjälp av elektromagnetiska vågor (mom. 1), skyddet för den personliga integriteten (mom. 3), samt utvärdering av brottskatalogen i tryckfrihetsförordningen (mom. 6). Enligt regeringsskrivelsen behandlades frågorna av den beredning på tryck- och yttrandefrihetsområdet som tillsatts i april 2003. Beredningen redovisade sitt arbete med bl.a. mom. 6 i betänkande SOU 2004:114. Översynen av brottskatalogen mynnade ut i bedömningen att inget brott nu bör utmönstras ur brottskatalogen. Betänkandet remissbehandlas under våren 2005.

Regeringen hänvisar till frågans beredning också när det gäller de digitala TV-sändningarnas tillgänglighet och riktlinjer för tillståndsgivning (bet. 2002/03:KU33 mom. 6–7, rskr. 196). Radio- och TV-lagsutredningens betänkande Nytt regelverk för marksänd digital-TV (SOU 2004:39) har remissbehandlats och är föremål för beredning i Regeringskansliet.

I ett fall aviseras en utredning. En inte slutbehandlad skrivelse (rskr. 2000/01:274) från riksmötet 2000/01 gäller budgetlagen och grundar sig på betänkande 2000/01:KU23 mom. 8 om en utvärdering av effekterna av omläggningen av budgetprocessen. Regeringen hänvisar till att den har för avsikt att under hösten 2005 initiera en utvärdering av bl.a. effekterna för budgetprocessens innehåll och budgetmässiga resultat. Utvärderingen förutsätts ske i samråd med riksdagen.

I några fall hänvisar regeringen till pågående överväganden. Det gäller konsekvenserna av ramlagstiftning (bet. 2001/02:KU29 mom. 2, rskr. 212). Enligt tillkännagivandet borde regeringen i lämpligt sammanhang mer samlat analysera konsekvenser av ramlagstiftning. Enligt den nu aktuella skrivelse 75, liksom i motsvarande skrivelse förra riksmötet, överväger regeringen på vilket sätt och i vilket sammanhang frågan lämpligen bör behandlas. Också frågan om redovisning av anslaget till hovstaten (bet. 2003/04:KU9 mom. 11, rskr. 148) bereds inom Regeringskansliet, bl.a. genom diskussioner med Riksmarskalksämbetet, med inriktningen att i budgetpropositionen för år 2006 kunna redogöra för en överenskommelse med Riksmarskalksämbetet om större öppenhet och insyn i fråga om anslaget.

Yttrande från skatteutskottet

Skatteutskottet (yttr. 2004/05:SkU3y) anser inte att det på utskottets område finns behov av något tillkännagivande till regeringen om skärpta rutiner eller stramare hantering. Skatteutskottet tar i sitt yttrande särskilt upp tre tillkännagivanden. Det gäller *yrkesfiskares konkurrenssituation i förhållande till*

andra länder (bet. 1996/97:SkU13 mom. 11, rskr. 133), *skyddade identiteter i folkbokföringen* (bet. 2001/02:SkU19 mom. 20, rskr. 200) samt *avskaffande av reklamskatten* (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 201).

När det gäller det förstnämnda tillkännagivandet hänvisar skatteutskottet till att utskottet nyligen avstyrkt några motioner i frågan och anser därför att det saknas skäl att rikta någon kritik mot regeringen angående den formella handläggningen trots att det gått lång tid sedan tillkännagivandet gjordes. När det gäller frågan om skyddade identiteter avstår skatteutskottet – trots att ärendet börjat dra väl långt ut på tiden – från att rikta kritik mot regeringen för den formella handläggningen eftersom regeringen har aviserat en proposition senare i år. Till saken hör också att Skatteverket tillsammans med bl.a. Datainspektionen, Rikspolisstyrelsen och Riksförsäkringsverket under år 2004 i syfte att förbättra skyddet för personuppgifter i folkbokföringen har utformat en vägledning för hantering av sekretessmarkerade personuppgifter. I fråga om avskaffande av reklamskatten kan det enligt skatteutskottets mening inte hävdas att regeringen inte skulle ha efterkommit riksdagens begäran att pröva frågan eftersom den varje år sedan riksdagen gjorde sitt tillkännagivande redovisat sina bedömningar för riksdagen i respektive budgetproposition. Till saken hör också att det från regeringens sida uttryckts att den fortfarande anser att reklamskatten bör avskaffas och att den i enlighet med riksdagens beslut kommer att prioritera frågan i budgetberedningen för år 2006. Någon kritik från konstitutionell synpunkt kan enligt skatteutskottets uppfattning inte riktas mot regeringen för dess hantering av frågan.

I en avvikande mening (m, fp, kd, c) framhålls att regeringen under den senaste mandatperioden underlåtit att efterkomma riksdagens beslut i ett stort antal ärenden och att det för den allmänna tilltron till det politiska systemet är viktigt att regeringen uppfyller riksdagens önskemål som det finns en politisk majoritet för. Som exempel nämns tillkännagivandet om att regeringen borde göra något åt yrkesfiskarnas sämre konkurrenssituation som tillkom för nio år sedan. Sverige bör kräva största skyndsamhet i handläggningen av frågan i Bryssel. Som läget är nu bör regeringen vidta alla åtgärder för snabbt kunna redovisa ett resultat som tillgodoser tillkännagivandet. Att regeringen inte lagt fram ett förslag som tillgodoser behovet av en bättre ordning kring skyddade personuppgifter i folkbokföringen är ett annat exempel på ett ärende som dröjt för länge. Att regeringen ännu inte lagt fram ett förslag är enligt den avvikande meningen anmärkningsvärt, desto mer som de vars personuppgifter skall skyddas ofta är misshandlade, trakasserade och hotade kvinnor. I den avvikande meningen framförs också att regeringen förtjänar kraftig kritik för sitt agerande i reklamskattefrågan. Vidare framhålls att frågan om beskattningen av andelsbyten som skett med förlust för säljaren (den s.k. pomperipossaeffekten) är ytterligare ett exempel på ett riksdagsbeslut som regeringen dröjt med att verkställa. Skatteutskottet har tidigare kritiserat regeringens förfarande, och fortfarande har regeringen enligt den avvikande meningen försummat att lösa

vissa kvarvarande problem trots ett enhälligt uttalande av skatteutskottet om att regeringen borde återkomma i ärendet under våren 2005, vilket regeringen uppenbarligen inte hade för avsikt att göra.

I den avvikande meningen framhålls avslutningsvis att riksdagen bör ge regeringen till känna dessa synpunkter och tillstyrka motion K14.

I ett särskilt yttrande (v) förutsätts att det inte blir något ytterligare dröjsmål med avlämnandet av en proposition i frågan om en bättre ordning kring skyddade personuppgifter i folkbokföringen. När det gäller frågan om avskaffande av reklamskatten framhålls att man hade kunnat kräva en betydligt fylligare och mer uttömmande redovisning av de skäl som förelegat för att inte lägga fram ett förslag om slopande för riksdagen men att finansministern uttalat att han åter kommer att prioritera frågan i budgetberedningen för 2006.

Yttrande från lagutskottet

Lagutskottet (yttr. 2004/05:LU2y) aktualiserar inledningsvis frågan om man från regeringens sida i framtiden inte kunde göra ifrågavarande skrivelser än mer överblickbara för riksdagen genom att redogörelserna ställs upp utskottsvis i stället för som hittills departementsvis. Med nuvarande teknik borde en sådan redovisningsmetod inte vara ett oöverstigit problem.

Lagutskottet konstaterar med tillfredsställelse att regeringen under senare år har slutbehandlat ett antal äldre skrivelser och att dessa har behandlats på ett omsorgsfullt och korrekt sätt. Vad gäller de icke slutbehandlade skrivelserna finner lagutskottet inte annat än att regeringens redovisning i allt väsentligt ger en god bild av beredningsläget i de enskilda ärendena och att pågående beredningsarbete ligger väl i linje med riksdagens beslut. Lagutskottet vill dock fästa konstitutionsutskottets uppmärksamhet på några skrivelser där regeringen inte till fullo kan anses ha uppfyllt de krav som följer av uttalanden från konstitutionsutskottet.

Det gäller tre tillkännagivanden rörande fastighetsmäklarlagen (bet. 1997/98:LU15, rskr. 158), namnlagen (bet. 2000/01:LU11, rskr. 140) respektive återvinningsförbudet avseende skatter och allmänna avgifter (bet. 2002/03:LU17, rskr. 222).

Tillkännagivandet om ett förslag till ändring i fastighetsmäklarlagen beslutades våren 1998, och frågan har därefter vid ett flertal tillfällen behandlats av riksdagen, senast i mars 2005. Utskottet konstaterade då att det gått sju år sedan riksdagens tillkännagivande utan att regeringen påbörjat något arbete i syfte att få till stånd de begärda lagändringarna. Enligt lagutskottets mening var en sådan tidsutdräkt oacceptabel. Utskottet noterade dock att justitieministern i två skriftliga frågesvar i februari och mars 2005 anfört att det finns behov av en övergripande översyn av fastighetsmäklarlagen och att avsikten är att en utredning skall tillsättas under 2005. Utskottet förutsatte att den aviserade utredningen nu kom till stånd utan ytterligare dröjsmål och att den aktuella frågeställningen blev föremål för

överbäganden inom ramen för det arbetet. Lagutskottets kritik kvarstår men mot bakgrund av frågesvaren saknas skäl för riksdagen att i förevarande sammanhang vidta någon ytterligare åtgärd i saken.

När det gäller namnlagan konstaterar lagutskottet att det under flera år inte vidtagits några egentliga beredningsåtgärder i syfte att få till stånd den av riksdagen begärda utredningen. Regeringens saktfärdighet är enligt lagutskottets mening anmärkningsvärd. Utskottet förutsätter att regeringen i enlighet med riksdagens senaste tillkännagivande i frågan (bet. 2004/05: LU13, rskr. 180) snarast tar initiativ till en översyn av lagen.

Lagutskottet konstaterar när det gäller tillkännagivandet i juni 2003 om att regeringen omgående borde ta fram ett förslag om avskaffande av återvinningsförbud avseende skatter och avgifter att med det av regeringen valda upplägget av arbetet kommer det begärda lagförslaget inte att kunna föreläggas riksdagen inom de närmaste åren, vilket inte står i överensstämmelse med tillkännagivandets uttryckliga innebörd. Regeringen bör enligt lagutskottets mening inte behandla frågan inom ramen för det aviserade utredningsarbetet utan i särskild ordning och med förtur.

Yttrande från socialförsäkringsutskottet

Socialförsäkringsutskottet (yttr. 2004/05:3y) anger att det äldsta ärendet som redovisas inom socialförsäkringsutskottets område är från våren 1998 och avser vinstandelsmedel (bet. 1997/98:SfU10 mom. 8, rskr. 165). En utredning bedöms kunna påbörjas tidigast under 2006, och socialförsäkringsutskottet förutsätter att ärendet i nästkommande skrivelse därmed kommer att redovisas som slutbehandlat. När det gäller tillkännagivandet om ny instans- och processordning i utlänningsärenden (bet. 2001/02:SfU2 mom. 12, rskr. 70) konstaterar socialförsäkringsutskottet att regeringen remitterat ett förslag till Lagrådet. Vad gäller ett tillkännagivande om utvärdering av transportörsansvaret (bet. 2003/04:SfU11 mom. 4, rskr. 214) har utskottet erfarit att regeringen avser att ge Migrationsverket och Posten i uppdrag att under oktober 2005 redovisa hur och i vilken omfattning bestämmelserna om transportörsansvar har tillämpats. När det gäller riksdagens tillkännagivanden om ensamkommande barn (bet. 2001/02:SfU15 mom. 7, rskr. 287, bet. 2003/04:SfU2 mom. 12, rskr. 86 och bet. 2004/05:SfU2 mom. 19, rskr. 79) anser socialförsäkringsutskottet det otillfredsställande att regleringen av ansvarsfrågan ännu inte är löst. Utskottet, som förutsätter att regeringen senast i september 2005 lägger fram förslag till reglering av återstående mycket angelägna frågor om ansvaret m.m. för mottagandet av ensamkommande barn, finner mot denna bakgrund att något påpekande från konstitutionsutskottet nu inte är nödvändigt.

I en avvikande mening (m, fp, kd, c) anförs när det gäller vinstandelsmedel att beredningen av ärendet tagit orimligt lång tid. När det gäller ensamkommande barn anförs att med hänsyn till frågans vikt och de upprepade tillkännagivandena i frågan har beredningen tagit alltför lång tid, vilket konstitutionsutskottet bör påpeka.

Vidare framhålls i den avvikande meningen att riksdagens tillkännagivande om ett snart tillsättande av en parlamentarisk utredning om socialförsäkringarna (bet. 2004/05:SfU1 mom. 1, rskr. 112) inte åtgärdats av regeringen och ärendet därför skall redovisas som icke slutbehandlat, vilket konstitutionsutskottet bör göra ett påpekande om.

I ett särskilt yttrande (v) anförs att regeringen bör lägga ned den inledda utredningen om socialförsäkringarna.

Yttrande från socialutskottet

Socialutskottet har på flera punkter invändningar mot regeringens sätt att redogöra för behandlingen av riksdagsskrivelser. Det gäller redovisningen av behandlingen av riksdagsskrivelse 2004/05:114 (bet. 2004/05:SoU1) där uppgifterna om avslutade moment blivit missvisande.

Socialutskottet ifrågasätter att regeringen anser att skrivelser redovisats som slutbehandlade trots att de åtgärder som begärts genom riksdagens tillkännagivanden inte vidtagits. Det gäller riksdagsskrivelserna 2001/02:178 och 2003/04:154 om anhörigstöd och ett förnyat tillkännagivande i samma fråga genom riksdagsskrivelse 2004/05:114. När det gäller ett tillkännagivande om att regeringen borde överväga hur utvecklingen av Pion kan ges nationellt stöd anför regeringen i skrivelsen att man inte har för avsikt att tillföra medel till regionala satsningar som Pion. Socialutskottet ifrågasätter redovisningssättet samt saknar närmare analys i anslutning till den frågeställning som tillkännagivandet avser.

När det gäller mom. 34 om kommunala handlingsplaner i rskr. 2004/05:114 anser utskottet inte heller att detta moment kan sägas vara slutbehandlat eftersom tillkännagivandet omfattar krav på återrapportering till riksdagen. Regeringen skulle enligt tillkännagivandet bl.a. återkomma till riksdagen med förslag om hur kommunerna skall kunna ta ett systematiskt ansvar för arbetet med våldsutsatta kvinnor.

Yttrande från trafikutskottet

Trafikutskottet (yttr. 2004/05:4y) konstaterar att flertalet av de sammanlagt 17 tillkännagivanden som anges i skrivelsen, där riksdagen med utgångspunkt från utskottets betänkanden riktat krav på åtgärder till regeringen, ännu inte är färdigbehandlade trots att det gått flera år sedan besluten fattades. Det äldsta icke slutbehandlade ärendet bereds sålunda fortfarande efter tio år. Trafikutskottet understryker betydelsen av att tillkännagivandena han-

teras skyndsamt. Det bör endast i undantagsfall förekomma att ärenden inte är slutbehandlade efter flera år. Trafikutskottet delar därmed den uppfattning som kommer till uttryck i konstitutionsutskottets tidigare betänkanden samt i den nu aktuella motionen K14.

När det gäller den riksdagsskrivelse om farledsavgifterna (bet. 2001/02: TU1, rskr. 125) som redovisats som slutbehandlad konstaterar trafikutskottet att den förordning som regeringen hänvisar till inte behandlar den fråga tillkännagivandet avser. Trafikutskottet förutsätter att regeringen inom snar framtid återkommer till riksdagen i enlighet med tillkännagivandet.

Trafikutskottet konstaterar också att informationen om åtgärder med anledning av riksdagsskrivelser i några fall är knapphändig. Enligt trafikutskottets mening bör det tydligare framgå hur de olika ärendena bereds, vilka åtgärder som planeras och om möjligt en prognos när ärendet bedöms kunna vara slutbehandlat. Detta är särskilt angeläget när skrivelserna inte slutbehandlats trots behandling under flera år.

Yttrande från arbetsmarknadsutskottet

Arbetsmarknadsutskottet understryker (yttr. 2004/05:AU3y) i flera fall att ytterligare dröjsmål med att efterkomma riksdagens tillkännagivande inte kan godtas. När det gäller frågan om översyn av bemanningsföretagen (bet. 1999/2000:AU1 mom. 9, rskr. 83) pekar utskottet på att det vid förra årets behandling förutsattes att regeringen skulle återkomma till riksdagen utan ytterligare dröjsmål. En skrivelse är nu aviserad till april 2005 men är enligt underhandsuppgift något försenad. Arbetsmarknadsutskottet förutsätter att skrivelsen kan överlämnas inom kort och har därmed ingen erinran mot att skrivelsen i denna del kvarstår som inte slutbehandlad.

När det gäller frågan om att bevilja lönebidrag i ett bestående anställningsförhållande (bet. 1999/2000:AU1 mom. 37, rskr. 83) framgår av skrivelsen att regeringsuppdraget efter förlängning redovisats den 31 oktober 2003. Utredningen har remissbehandlats. Enligt underhandsuppgift från Näringsdepartementet bereds nu frågan om lönebidrag i bestående anställningsförhållanden inom ramen för en kommande arbetsmarknadspolitisk proposition. Propositionen är tänkt att överlämnas till riksdagen i höst. Också vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse (yttr. 2003/04: AU4y) hade utskottet uppgift från Näringsdepartementet att frågan skulle behandlas inom ramen för en arbetsmarknadspolitisk proposition som då var tänkt att lämnas till riksdagen i maj 2004, vilket var skälet till att utskottet kunde godta att skrivelsen fortfarande inte var slutbehandlad. Arbetsmarknadsutskottet vill nu med kraft betona vikten av att regeringen återkommer till riksdagen i höst så att skrivelsen kan slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål.

Riksdagsskrivelse 1999/2000:149, betänkande 1999/2000:AU5, avser i den del som inte är slutbehandlad ett tillkännagivande om en *utredning om arbetsrätten m.m.* Av regeringens skrivelse framgår att regeringen i juli 2000

respektive i oktober 2001 beslutade om uppdrag till Arbetslivsinstitutet (ALI) om översyn av vissa arbetsrättsliga frågor. Den 12 november 2002 redovisades uppdraget (Ds 2002:56) och remissbehandling har förevarit. En departementspromemoria baserad delvis på förslagen från ALI är under utarbetande inom Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Proposition planeras till hösten 2005. Ärendet bereds vidare. Arbetsmarknadsutskottet noterar att det är mer än fem år sedan riksdagsskrivelsen överlämnades till regeringen och att det gått nästan två och ett halvt år sedan ALI redovisade sitt uppdrag. Vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse (yttr. 2003/04:AU4y) hade utskottet fått en underhandsuppgift från Näringsdepartementet om att en lagrådsremiss planerades före sommaruppehållet 2004 och en proposition till hösten samma år. Även i detta fall vill arbetsmarknadsutskottet kraftfullt betona vikten av att regeringen återkommer till riksdagen med förslag så att skrivelsen kan bli slutbehandlad. Ytterligare dröjsmål kan inte godtas.

När det gäller frågan om *förstärkt skydd för föräldralediga* (bet. 2000/01: AU9, rskr. 179), framgår av regeringens skrivelse att proposition planeras till hösten 2005. Arbetsmarknadsutskottet hade vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse (yttr. 2003/04:AU4y) ingen erinran mot att riksdagsskrivelsen kvarstod som inte slutbehandlad. Vid det tillfället fanns en uppgift från Näringsdepartementet om att det planerades en lagrådsremiss före sommaruppehållet 2004 och en proposition till hösten samma år. Arbetsmarknadsutskottet har i denna fråga samma uppfattning som i fråga om en utredning om arbetsrätten m.m. Det är angeläget att förslag kan föreläggas riksdagen snarast möjligt. Ytterligare dröjsmål kan inte godtas.

När det gäller *företagares rätt till a-kassa* (bet. 2003/04:AU6, rskr. 185) har arbetsmarknadsutskottet ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad, men förutsätter att den fortsatta beredningen inte fördröjs i onödan.

Med anledning av det som sägs i motion K14 (fp) framhåller arbetsmarknadsutskottet att det inte är tillfredsställande om riksdagen på grundval av uppgifter som lämnas i regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagsskrivelserna godtar att en viss skrivelse kvarstår som inte slutbehandlad – t.ex. därför att en proposition aviseras – för att ett senare år vid behandlingen av motsvarande redogörelse finna att riksdagsskrivelsen i fråga fortfarande inte är slutbehandlad. Arbetsmarknadsutskottet poängterar den stora principiella betydelsen av att regeringen följer riksdagens beslut och tillgodoser de önskemål som omfattas av tillkännagivandena. Därför bör det enligt arbetsmarknadsutskottets mening vara en prioriterad uppgift för regeringen att se till att riksdagsskrivelserna kan avslutas. I de särskilda fall då regeringen inte anser sig kunna efterkomma riksdagsbeslutet bör regeringen utan dröjsmål redovisa sin inställning till riksdagen på det sätt som konstitutionsutskottet tidigare angett.

Yttrande från bostadsutskottet

Bostadsutskottet redovisar (yttr. 2004/05:BoU3y) sin tidigare framförda inställning att det i regeringens propositioner uttryckligen bör redovisas vilka riksdagens tillkännagivanden som berörs av förslagen och regeringens ställningstagande till om den aktuella riksdagsskrivelsen är slutbehandlad eller inte samt att orsaken till tidsutdräkter bör anges på ett mer preciserat sätt.

Bostadsutskottet framhåller att efterfrågade utredningsinsatser när det gäller rätten att använda allmän plats (rskr. 2001/02:204) och ersättningsreglerna i expropriationslagen (rskr. 2003/04:151) ännu inte kommit till stånd. I det förstnämnda fallet finns inte ens någon uppgift om formerna för den fortsatta beredningen. Bostadsutskottet erinrar om sina tidigare uttalanden om att regeringen dels utan något egentligt dröjsmål vidtar de åtgärder som erfordras, dels skyndsamt för riksdagen redovisar sitt dröjsmål och skälen för detta. Bostadsutskottet förutsätter med hänvisning härtill att regeringen snarast vidtar de åtgärder som föranleds av riksdagens tillkännagivanden i de nu aktuella fallen. När det gäller frågan om rätten att använda offentlig plats innebär det att regeringen i lämpligt sammanhang snarast bör redovisa såväl skälen för tidsutdräkten som formerna för den fortsatta beredningen. I fråga om den aviserade översynen av expropriationslagens ersättningsregler innebär bostadsutskottets ställningstagande att den aviserade utredningen bör påbörja sitt arbete så snart som möjligt och allra senast vid den tidpunkt som justitieministern angivit i ett frågesvar den 23 mars 2005. Av svaret framgår att utredningen kommer att påbörja sitt arbete under slutet av året.

I en avvikande mening (m, fp, kd, c) framhålls att det finns all anledning för riksdagen att skärpa kraven på regeringen när det gäller behandlingen av riksdagens skrivelser. Målet bör vara att korta hanteringstiden i Regeringskansliet och nedbringa antalet riksdagsskrivelser som redovisas som ej slutbehandlade. Ledamöterna bakom den avvikande meningen delar de uppfattningar i motion K14 som kommer till uttryck i motionen, yrkan-dena 1 och 2.

Konstitutionsutskottets tidigare ställningstaganden i fråga om tillkännagivanden till regeringen, m.m.

Konstitutionsutskottet har vid flera tillfällen granskat frågor kring efterkommandet av riksdagens tillkännagivanden till regeringen. I betänkande 1994/95:KU30 (s. 42 f.) underströk utskottet att utgångspunkten måste vara att det önskemål som tillkännagivandet avser bör tillgodoses. Om det visar sig föreligga omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen, måste regeringen dock kunna

underlåta att vidta de åtgärder tillkännagivandet avser. En förutsättning borde då enligt utskottet vara att regeringens bedömningar i detta avseende redovisas för riksdagen.

Våren 2003 granskade utskottet finansministerns hantering av frågan om de s.k. 3:12-reglerna (bet. 2002/03:KU30 s. 28). Utskottet uttalade:

Som konstitutionsutskottet tidigare anfört förutsätter utskottet att regeringen hörsammar riksdagens tillkännagivanden och att regeringen redovisar för riksdagen sina bedömningar om de begärda åtgärderna inte vidtas. Om regeringen inte avser att vidta en begärd åtgärd i enlighet med riksdagsbeslutet måste detta enligt utskottets mening redovisas för riksdagen inom tidsramen, om en sådan uppställts av riksdagen. Även skälen för att riksdagsbeslutet inte följs bör tas upp i sammanhanget. Om en redovisning inte kan ges i skrivelse eller proposition till riksdagen bör den enligt utskottets mening lämnas till riksdagen i annan form som gör den tillgänglig för riksdagens samtliga ledamöter.

Hösten 1999 underströk utskottet (bet. 1999/2000:KU10 s. 74), när det gäller mer än ett år gamla riksdagsskrivelser som inte slutbehandlats, tidigare uttalanden (senast bet. 1995/96:KU30 s. 20) om att orsakerna till att regeringen inte vidtagit någon åtgärd borde redovisas för riksdagen med uppgift om när åtgärderna beräknas vidtas.

Vid förra årets behandling av skrivelse 75 (bet. 2003/04:21 s. 18 f.) underströk utskottet sitt tidigare ställningstagande att en utgångspunkt måste vara att riksdagens tillkännagivanden till regeringen efterkoms. Den då lämnade redogörelsen för behandlingen av riksdagens tillkännagivanden hade i flera fall gett anledning för riksdagsutskott att i yttrandena till konstitutionsutskottet rikta kritik mot uppkomna dröjsmål med att vidta åtgärder. Konstitutionsutskottet ville med anledning av de redovisade synpunkterna starkt understryka vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödiga tidsutdräkt.

Ett par utskott hade tagit upp behovet av att regeringen redovisar fördröjningar till riksdagen. Konstitutionsutskottet framhöll vikten av att det särskilt i fråga om längre tidsutdräkter ges fullgod information om orsakerna för tidsutdräkterna och att informationen självfallet bör kunna ges också i andra sammanhang än i skrivelse 75.

Vidare anförde utskottet att frågan om riksdagens tillkännagivanden till regeringen och tillkännagivandenas roll i förhållandet mellan riksdagen och regeringen var ett ämne som lämpade sig väl för utskottets uppföljnings- och utvärderingsverksamhet. I ett sådant sammanhang kan göras undersökningar i fråga om t.ex. utvecklingen när det gäller antalet tillkännagivanden, innebörden av tillkännagivandena, hur regeringen följer tillkännagivandena och regeringsskiftenas betydelse för efterkommandet av tillkännagivandena. Konstitutionsutskottet avsåg att genomföra en sådan utvärdering under påföljande riksmöte.

Utskottets ställningstagande

Ett par utskott tar upp frågor av teknisk karaktär. Lagutskottet aktualiserar ånyo frågan om inte redogörelserna borde ställas upp utskottsvis i stället för departementsvis för att bli mer överblickbara för riksdagen. Med nuvarande teknik borde detta enligt lagutskottet inte vara ett oöverstigligt problem. Bostadsutskottet redovisar sin tidigare framförda inställning att det i regeringens propositioner uttryckligen bör redovisas vilka riksdagens tillkännagivanden som berörs av förslagen och regeringens ställningstagande till om den aktuella riksdagsskrivelsen är slutbehandlad eller inte.

Konstitutionsutskottet förutsätter, liksom vid tidigare behandling av motsvarande regeringsskrivelse, att arbetet med att förbättra tillgängligheten av regeringens redovisning av behandlingen av riksdagens skrivelser fortsätter och att de synpunkter som lagutskottet och bostadsutskottet nu tar upp övervägs i det sammanhanget.

I flertalet yttranden riktas kritik mot att behandlingen av vissa riksdagsskrivelser dragit ut på tiden.

Lagutskottet pekar på några skrivelser, där regeringen inte kan anses ha till fullo uppfyllt de krav som följer av konstitutionsutskottets uttalanden. Det gäller bl.a. ett tillkännagivande från våren 1998, och lagutskottet förutsatte i mars 2005 (bet. 2004/05:LU13) att den utredning som aviserats nu kommer till stånd utan ytterligare dröjsmål. Det har nu gått sju år sedan tillkännagivandet beslutades utan att regeringen påbörjat något arbete med de begärda lagändringarna, vilket enligt lagutskottet var en oacceptabel tidsutdräkt. I fråga om ett tillkännagivande från riksmötet 2000/01 anser lagutskottet att regeringens saktfärdighet är anmärkningsvärd. Ett tillkännagivande om återgivningsförbud avseende skatter och avgifter från juni 2003 innebar att regeringen omgående borde ta fram ett lagförslag. Trafikutskottet konstaterar att flertalet av de sammanlagt 17 tillkännagivanden som anges i skrivelsen, där riksdagen riktat krav på åtgärder till regeringen, ännu inte är färdigbehandlade trots att det gått flera år sedan besluten fattades – som längst tio år. Trafikutskottet understryker betydelsen av att tillkännagivandena hanteras skyndsamt. Det bör endast i undantagsfall förekomma att ärenden inte är slutbehandlade efter flera år.

Arbetsmarknadsutskottet understryker beträffande tillkännagivanden från riksmötet 1999/2000 respektive 2000/01 att ytterligare dröjsmål inte kan godtas och förutsätter i fråga om ett tillkännagivande från förra riksmötet om företagares rätt till a-kassa att den fortsatta beredningen inte fördröjs i onödan. Arbetsmarknadsutskottet anför att det inte är tillfredsställande att riksdagen på grundval av uppgifter i regeringsskrivelsen godtar att en viss skrivelse kvarstår som inte slutbehandlad t.ex. för att en proposition aviserats för att senare år finna att riksdagsskrivelsen fortfarande inte är slutbehandlad. Arbetsmarknadsutskottet poängterar den stora principiella betydelsen av att regeringen följer riksdagens beslut. Det bör därför vara en prioriterad uppgift för regeringen att se till att riksdagsskrivelserna kan avslutas.

Bostadsutskottet konstaterar när det gäller två tillkännagivanden från riksmötet 2001/02 och 2003/04 att efterfrågade utredningsinsatser ännu inte kommit till stånd. När det gäller ett tillkännagivande om rätten att använda offentlig plats finns det inte ens någon uppgift om formerna för den fortsatta beredningen. Bostadsutskottet anser att regeringen i lämpligt sammanhang snarast bör redovisa såväl skälen för tidsutdräkten som formerna för den fortsatta behandlingen.

Socialförsäkringsutskottet anser när det gäller tre riksdagsskrivelser om ensamkommande barn att det är otillfredsställande att frågan ännu inte lösts. Socialförsäkringsutskottet förutsätter att regeringen senast i september lägger fram ett förslag till reglering och anser inte att ett påpekande från konstitutionsutskottets sida är nödvändigt. Skatteutskottet tar särskilt upp tre skrivelser som gäller yrkesfiskares konkurrenssituationer i förhållande till andra länder från riksmötet 1996/97, skyddade identiteter i folkbokföringen respektive avskaffande av reklamskatten – de båda sistnämnda från riksmötet 2001/02. Skatteutskottet pekar dock på omständigheter som gör att fördröjningarna är godtagbara, nämligen att motioner i frågan nyligen avstyrkts, att en proposition aviserats i fråga om skyddade identiteter i folkbokföringen samt när det gäller avskaffandet av reklamskatten att det inte kan hävdas att regeringen underlåtit att efterkomma tillkännagivandet.

Konstitutionsutskottet vill för egen del peka på riksdagsskrivelse 2001/02: 212 som gäller konsekvenserna av ramlagstiftning. Regeringen har nu två år i följd redovisat att den överväger hur frågan lämpligen bör behandlas. Enligt utskottets mening borde den tid som nu förflutit räcka till för att göra de överväganden som behövs. När det gäller riksdagens tillkännagivande med begäran om ett lagförslag om kommunindelning senast den 1 september 2004 konstaterar utskottet att den proposition som tillkännagivandet gäller förmodligen inte kommer att lämnas i maj 2005, vilket tidigare aviserats.

Sammantaget ger utskottens yttranden vid handen att det inte är ovanligt att behandlingen av riksdagens skrivelser fördröjs på ett otillfredsställande sätt. Kritiken från förra årets behandling av motsvarande regeringskrivelse för dröjsmål med att vidta åtgärder kvarstår därmed. Konstitutionsutskottet har tidigare påtalat vikten av att regeringen utan något egentligt dröjsmål vidtar de åtgärder som är nödvändiga med anledning av ett tillkännagivande. Förra året underströk utskottet med anledning av synpunkter från övriga utskott starkt vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödiga tidsutdräkt. Konstitutionsutskottet delar arbetsmarknadsutskottets uppfattning att det bör vara en prioriterad uppgift för regeringen att se till att riksdagsskrivelserna slutbehandlas. Konstitutionsutskottet förutsätter att rutinerna ses över som ett led i ansträngningarna att komma till rätta med onödiga tidsutdräkter. Något tillkännagivande till regeringen om detta är enligt utskottets mening inte nödvändigt. Motion K14 (fp) yrkande 1 avstyrks följaktligen.

En översyn av rutinerna kan självfallet leda till att det utarbetas någon form av strategi för att uppnå syftet att i framtiden undvika onödiga fördröjningar. En sådan strategi kan visserligen väl tjäna sitt syfte men utskottet anser inte att det behövs ett tillkännagivande till riksdagen om detta eller om en återrapportering till riksdagen. Motion K14 yrkande 2 avstyrks därför.

Yttrandena från övriga utskott innehåller också synpunkter på de skäl som angetts för att åtgärder inte vidtagits. I de flesta fall anses skälen godtagbara men i ett par fall anses att informationen är för knapphändig. Socialutskottet saknar närmare analys när regeringen i skrivelsen anför att den inte har för avsikt att tillföra medel som svar på ett tillkännagivande om att regeringen borde överväga hur utvecklingen av ett visst IT-system kunde ges ett nationellt stöd. Trafikutskottet framhåller i fråga om tillkännagivanden om inrättande av trafikofferrjourer från riksmötet 1999/2000 och om körkort för deltagare i försöksverksamhet m.m. från riksmötet 2002/03 att det endast anges i regeringens skrivelse att ärendena bereds. Enligt trafikutskottets mening bör det i redogörelsen framför allt när det gäller äldre tillkännagivanden framgå tydligare hur ärendena bereds, vilka åtgärder som planeras och om möjligt en prognos för när ärendet bedöms vara slutbehandlat.

Konstitutionsutskottet har tidigare framhållit att regeringen måste kunna underlåta att vidta en åtgärd som avses i ett tillkännagivande men att en förutsättning då är att regeringens bedömningar i detta avseende redovisas för riksdagen. Det är självfallet angeläget att redovisningen då inte är för knapphändig. Konstitutionsutskottet vill med anledning av vad trafikutskottet anfört understryka sitt tidigare uttalande att i fråga om mer än ett år gamla riksdagsskrivelser som inte slutbehandlats bör orsakerna till att regeringen inte vidtagit någon åtgärd redovisas för riksdagen med uppgift om när åtgärderna beräknas vidtas.

Lagutskottet vänder sig mot åtgärder som redovisas i regeringsskrivelsen med anledning av tillkännagivande med en begäran om ett omedelbart lagförslag. Lagutskottet konstaterar att med det valda upplägget kommer ett förslag inte att kunna föreläggas riksdagen inom de närmaste åren, vilket inte står i överensstämmelse med tillkännagivandets uttryckliga innebörd. Regeringen borde därför inte enligt lagutskottet behandla frågan inom ramen för ett utredningsarbete som aviserats utan i särskild ordning och med förtur. Trafikutskottet tar upp ett tillkännagivande om att en översyn av farledsavgifterna snarast borde genomföras i syfte att skapa ett avgiftssystem som ger ett konkurrensneutralt förhållande mellan trafikslagen. Trafikutskottet konstaterar att den förordning som regeringen hänvisar till inte behandlar den fråga om ett konkurrensneutralt avgiftssystem mellan trafikslagen som tillkännagivandet avser utan bara inom ett trafikslag. Trafikutskottet förutsätter att regeringen inom snar framtid återkommer till riksdagen i frågan i enlighet med tidigare tillkännagivande. Socialutskottet anger att en riksdagsskrivelse i flera delar felaktigt redovisats som slutbehandlad.

Konstitutionsutskottet, som inte har anledning att göra några andra bedömningar i fråga om redovisningen av åtgärder än de ovannämnda utskotten, vill understryka vikten av att redovisningen i regeringens redogörelse är omsorgsfull och rättvisande. De redovisade åtgärderna bör svara mot de krav som uppställs i de tillkännagivanden som avses. Det är angeläget att utskottet i sitt arbete bl.a. med uppföljning och utvärdering skall kunna utgå från att de redovisade uppgifterna är korrekta utan att behöva göra vidare efterforskningar.

I detta sammanhang kan nämnas att det inom ramen för konstitutionsutskottets uppföljnings- och utvärderingsarbete pågår en undersökning om tillkännagivandena till regeringen som kan beräknas bli avslutad under våren 2006.

Det är vidare angeläget att frågan om riksdagens tillkännagivanden behandlas inom ramen för Grundlagsutredningens (Ju 2004:11) arbete. Tillkännagivandena berörs i regeringens direktiv till Grundlagsutredningen (dir. 2004:96), där det även anges att i samband med att kommittén ser över valsystemet och bestämmelserna om regeringsbildning är det naturligt att den också i stort ser över regeringens förhållande till riksdagen. I uppdraget ingår att föreslå de förändringar som kommittén finner motiverade.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse 2004/05:75 till handlingarna.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Återrapportering om strategi, punkt 3 (m, fp)

av Göran Lennmarker (m), Tobias Krantz (fp), Helena Bargholtz (fp), Nils Fredrik Aurelius (m) och Carl-Erik Skårman (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:K14 yrkande 2.

Ställningstagande

Det är inte ovanligt att regeringen dröjer år efter år med att tillgodose tillkännagivanden från riksdagen. Av den nu aktuella regeringsskrivelsen framgår att 32 av de icke slutbehandlade riksdagsskrivelserna var mer än fem år gamla. Det är inte en rimlig ordning att riksdagen återkommande skall behöva påpeka dröjsmålen. I de yttranden som avgetts från skilda utskott ges en rad exempel på tillkännagivanden som under en följd av år inte lett till de efterfrågade åtgärderna trots att regeringen inte upplyst riksdagen om att den inte avser att följa ett tillkännagivande.

Ett anmärkningsvärt ärende är riksdagens tillkännagivande i december 2004 om att en parlamentarisk utredning av socialförsäkringarna snarast borde tillsättas, där regeringen endast redovisar sin bedömning om tidpunkten för när en sådan kommitté bör tillsättas men ändå redovisar riksdagsskrivelsen som slutbehandlad. När det gäller riksdagens tillkännagivande om prioritering av en avveckling av reklamskatten har regeringen trots att flera år förflutit inte tagit något initiativ i riktning mot att avskaffa skatten.

Raden av påpekanden om tidsutdräkter kräver att åtgärder vidtas omedelbart. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med strategi för hur hanteringen av riksdagens skrivelser till regeringen skall effektiviseras och stramas upp, senast i samband med nästa års redogörelse för riksdagens skrivelser till regeringen. Detta bör med bifall till motion K14 yrkande 2 ges regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2004/05:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Följdmotion

2004/05:K14 av Tobias Krantz m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att regeringen bör införa skärpta rutiner gällande verkställandet av riksdagens beslut.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att regeringen skall återkomma till riksdagen med en strategi för hur hanteringen av riksdagens skrivelser till regeringen skall effektiviseras och stramas upp, senast i samband med nästa års redogörelse för riksdagens skrivelser till regeringen.

BILAGA 2

Skatteutskottets yttrande 2004/05:SkU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett skatteutskottet och övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2004/05:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Med anledning härav har skatteutskottet särskilt granskat de ärenden som avser riksdagsskrivelser som skatteutskottet medverkat till och som inte slutbehandlats den 31 december 2004. Utskottet får anföra följande:

Sammanfattning

Utskottet föreslår att regeringens redogörelse, såvitt utskottet är berört, läggs till handlingarna. Vidare avstyrker utskottet en i ärendet väckt motion med yrkande om att riksdagen hos regeringen efterlyser skärpta rutiner och en stramare och effektivare hantering av riksdagens skrivelser till regeringen.

I en avvikande mening anför m, fp, kd och c kritik i fråga om handläggningen av vissa ärenden, bl.a. rörande yrkesfiskares konkurrenssituation, skyddade identiteter i folkbokföringen och reklamskattens avskaffande. I den avvikande meningen begärs också ett uttalande av riksdagen om behovet av skärpta rutiner och en effektivisering och uppstramning hos regeringen i enlighet med den nämnda motionen. Vidare har v-ledamoten avlämnat ett särskilt yttrande.

Regeringens skrivelse

Yrkesfiskares konkurrenssituation i förhållande till andra länder

Ärendet redovisas under punkt 1 under Finansdepartementet (s. 75). Med anledning av en rad motioner om yrkesfiskarnas ekonomiska villkor i förhållande till fiskare i konkurrentländer, och då såväl Norge som Danmark hade särskilda skatteavdrag för yrkesfiskare, gjorde riksdagen – på förslag av skatteutskottet – ett tillkännagivande om att regeringen borde återkomma till riksdagen med förslag som tillgodosåg motionärernas krav på konkurrensneutralitet. I tidigare redogörelser har regeringen anfört att ett förslag till yrkesfiskeavdrag har anmälts till Europeiska kommissionen för statsstödsgranskning. Av årets redogörelse framgår vidare att kommissionen genom en skrivelse den 16 juli 2004 underrättat Sverige om att den inlett ett formellt granskningsförfarande av stödsystemet eftersom det råder allvarliga tvivel om dess förenlighet med EG-fördraget. Eftersom kommissionen ännu inte fattat beslut i ärendet har riksdagsskrivelsen inte kunnat slutbehandlas. Ett beslut av kommissionen kan väntas under år 2005 (rskr. 1996/97:133, bet. 1996/97:SkU13 mom. 11, mot. 1996/97:Fi210 yrk. 11 (c) m.fl., beslut i kammaren den 20 december 1996).

Skadlig skattekonkurrens i Europeiska unionen

Ärendet redovisas under punkt 7 under Finansdepartementet (s. 77) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör arbeta för att tillämpningsområdet för uppförandekoden för företagsbeskattning skall utvidgas till att omfatta även skadlig skattekonkurrens som avser löntagare och att frågan skall behandlas i samband med en översyn av uppförandekoden. Enligt redogörelsen har den planerade översynen av EU:s uppförandekod för företagsbeskattning ännu inte kommit till stånd utan arbetet med uppförandekoden fortsätter. Skrivelsen har därför inte kunnat slutbehandlas (rskr. 2000/01:70, prop. 2000/01:12, bet. 2000/01:SkU6 mom. 3, mot. 2000/01:Sk8 yrk. 3 (mp), beslut i kammaren den 5 december 2000).

Skyddade identiteter i folkbokföringen

Ärendet redovisas under punkt 23 under Justitiedepartementet (s. 26) och avser ett tillkännagivande om att frågan om hur man praktiskt bör hantera skyddade personuppgifter i folkbokföringen, som medgivits för hotade, förföljda och trakasserade personer, för att förhindra att uppgifterna läcker ut, skyndsamt bör belysas. Frågan behandlas i Personsäkerhetsutredningens delbetänkande *SOU 2002:71 Nationell handlingsplan mot våld i nära relationer*. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande. Enligt redogörelsen kommer ärendet att behandlas i en proposition som planeras

till hösten 2005 (rskr. 2001/02:200, bet. 2001/02:SkU19 mom. 20, mot. 2001/02:Ju396 yrk. 2 (m) och 2000/01:K269 (v), beslut i kammaren den 10 april 2002).

Avskaffande av reklamskatten

Ärendet redovisas under punkt 12 under Finansdepartementet (s. 80) och avser ett tillkännagivande om att frågan om en avveckling av reklamskatten bör prioriteras i kommande budgetberedning, dock att en sådan avveckling bör ske med beaktande av de budgetpolitiska målen. Enligt redogörelsen har frågan prioriterats för budgetåren 2003 och 2004 utan att förutsättningar för finansiering av ett avskaffande av reklamskatten – med beaktande av de budgetpolitiska målen – bedömts föreligga. Även i årets budgetberedning har frågan om reklamskattens avskaffande, alternativt stegvisa avskaffande, prövats. Regeringen har dock funnit att det inte heller nu föreligger förutsättningar för finansiering av sådana åtgärder (rskr. 2001/02:201, bet. 2001/02:SkU20, 18 motioner av (s), (m), (v), (kd), (c), (fp) och (mp), beslut i kammaren den 10 april 2002).

Trängselskatt

Ärendet redovisas under punkt 47 under Finansdepartementet (s. 88) och avser åtgärder i samband med lagstiftning om trängselskatt. Enligt redogörelsen utfärdade regeringen den 17 juni 2004 de lagar riksdagen antagit. Av redogörelsen framgår vidare att ärendet bereds vidare i avvaktan på att den rättsliga prövningen av upphandlingsfrågorna i anslutning till genomförandet av trängselskatten skall avslutas (rskr. 2003/04:265, prop. 2003/04:145, bet. 2003/04:SkU35, beslut i kammaren den 16 juni 2004).

Stiftelsen Anna Lindhs Minnesfond, m.m.

Ärendet redovisas under punkt 73 under Finansdepartementet (s. 98) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör se över de regler som anger omfattningen av skattebefrielse för vissa allmännyttiga stiftelser och andra juridiska personer som bedriver allmännyttig verksamhet. Enligt redogörelsen avser regeringen att ge en utredning i uppdrag att genomföra den av riksdagen efterfrågade översynen (skr. 2004/05:61, prop. 2003/04:33, motion 2003/04:Sk26 m.fl. (m), bet. 2004/05:SkU11, beslut i kammaren 24 november 2004).

Motionen

I motion K14 av Tobias Krantz m.fl. (fp) yrkas att riksdagen skall uttala att regeringen bör införa skärpta rutiner gällande verkställandet av riksdagens beslut och senast i samband med nästa års redogörelse för behandlingen av

riksdagens skrivelser till regeringen återkomma till riksdagen med en strategi för hur hanteringen av riksdagens skrivelser till regeringen skall effektivteras och stramas upp.

Utskottets ställningstagande

Yrkesfiskares konkurrenssituation i förhållande till andra länder

Utskottet har nyligen i betänkande 2004/05:SkU20 *Motioner om företags- och kapitalbeskattning* (s. 40) behandlat några motioner från allmänna motionstiden 2004 om bl.a. yrkesfiskaravdrag. Utskottet framhåller i betänkandet att finansministern nyligen i ett frågesvar i riksdagen upplyst om att några ytterligare åtgärder för att påskynda processen inte är möjliga. Bland annat mot den bakgrunden avstyrker utskottet alla motionsyrkanden såvitt avser yrkesfiskaravdrag och riksdagen har följt utskottet. Med hänsyn härtill anser utskottet att det saknas skäl att rikta kritik mot regeringen angående den formella handläggningen av denna fråga, trots att det gått lång tid sedan tillkännagivandet gjordes.

Skyddade identiteter i folkbokföringen

Utskottet vill betona att ärendet gäller en fråga som kan vara synnerligen viktig för enskilda människor som lever i en utsatt och otrygg situation och att riksdagen i sitt tillkännagivande framhöll att det var angeläget att arbetet bedrevs skyndsamt. Trots att ärendet enligt utskottets mening börjat dra ut väl långt på tiden avstår utskottet från att rikta kritik mot regeringen för den formella handläggningen, eftersom regeringen har aviserat en proposition senare i år. Till saken hör att Skatteverket tillsammans med bl.a. Datainspektionen, Rikspolisstyrelsen och Riksförsäkringsverket under år 2004 i syfte att förbättra skyddet för skyddade personuppgifter i folkbokföringen har utformat en vägledning för hantering av sekretessmarkerade personuppgifter.

Avskaffande av reklamskatten

Riksdagens tillkännagivande under våren 2002 om ett totalt avskaffande av reklamskatten tillkom på förslag av skatteutskottet och innebar att frågan om en sådan avveckling borde prioriteras i kommande budgetberedning, dock att detta borde ske med beaktande av de budgetpolitiska målen. Regeringen har i budgetpropositionerna för vart och ett av åren 2003, 2004 och 2005 redovisat sina överväganden som inneburit att frågan om en avveckling av resterande del av reklamskatten prioriterats men att det med beaktande av de budgetpolitiska målen inte funnits förutsättningar för en finansiering av en sådan åtgärd. Riksdagen har i sitt budgetbeslut för respektive år godtagit denna uppfattning och samtidigt avvisat en rad motioner om

en omedelbar avveckling av reklamskatten. Det kan således enligt utskottets mening inte hävdas att regeringen inte skulle ha efterkommit riksdagens begäran att pröva frågan, eftersom den varje år sedan riksdagen gjorde sitt tillkännagivande redovisat sina bedömningar för riksdagen i respektive budgetproposition. Till saken hör också att Finansministern i ett interpellationssvar i kammaren nyligen förklarat att regeringen fortfarande anser att reklamskatten bör avskaffas och att den i enlighet med riksdagens tillkännagivande återigen kommer att prioritera frågan i budgetberedningen för år 2006. Någon kritik från konstitutionell synpunkt kan enligt utskottets uppfattning inte riktas mot regeringen för dess hantering av frågan.

Övriga ärenden

Övriga ärenden i regeringens redogörelse som berör skatteutskottet föranleder ingen kommentar av utskottet. På utskottets område finns enligt utskottets mening inte något behov av något tillkännagivande om skärpta rutiner eller stramare hantering. Såvitt det ankommer på skatteutskottet kan konstitutionsutskottet avstyrka motionen och föreslå att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Stockholm den 19 april 2005

På skatteutskottets vägnar

Susanne Eberstein

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Susanne Eberstein (s), Ulla Wester (s), Lennart Hedquist (m), Per-Olof Svensson (s), Marie Engström (v), Lennart Axelsson (s), Ulf Sjösten (m), Mats Berglind (s), Gunnar Andrén (fp), Jörgen Johansson (c), Catharina Bråkenhielm (s), Stefan Hagfeldt (m), Britta Rådström (s), Fredrik Olovsson (s) och Lars Gustafsson (kd).

Avvikande mening

Avvikande mening (m, fp, kd, c)

Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andrén (fp), Jörgen Johansson (c), Stefan Hagfeldt (m) och Lars Gustafsson (kd) anför:

I skrivelsen redogör regeringen för de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Av redogörelsen framgår att regeringen under den senaste mandatperioden underlåtit att efterkomma riksdagens beslut i ett stort antal ärenden. Det kan inte accepteras att regeringen försummar att tillsätta en utredning eller att bereda en lagstiftning som riksdagen har begärt eller att i övrigt vidta åtgärder som riksdagen har efterlyst. För att inte den allmänna tilltron till det politiska systemet skall urholkas är det viktigt att regeringen uppfyller riksdagens önskemål som det finns en politisk majoritet för. Riksdagen skall inte ständigt behöva påpeka regeringens dröjsmål i olika ärenden. Sammantaget riskerar regeringens agerande att leda till att allmänhetens förtroende för de politiska institutionerna minskar.

Ett exempel på skatteutskottets område är tillkännagivandet om att regeringen borde göra något åt de svenska yrkesfiskarnas sämre konkurrenssituation jämfört med deras motsvarigheter i t.ex. Norge och Danmark. Detta tillkännagivande tillkom redan 1996, dvs. för över nio år sedan, på förslag av skatteutskottet som var enhälligt. EU har notifierats om det svenska beslutet, men ett nödvändigt godkännande därifrån har ännu inte kommit. Denna hantering i EU är helt oacceptabel, och Sverige bör kräva största skyndsamhet i handläggningen av frågan i Bryssel. Som läget nu är bör regeringen vidta alla åtgärder för att snabbt kunna redovisa ett resultat som tillgodoser riksdagens önskemål enligt tillkännagivandet.

Regeringens senfärdighet med att ta fram förslag som tillgodoser behovet av en bättre ordning kring skyddade personuppgifter i folkbokföringen, så att uppgifterna inte röjs i oträngt mål, är ett annat exempel på ärende som dröjt för länge. Tillkännagivandet om riksdagens önskemål tillkom den 10 april 2002 och det utredningsbetänkande (SOU 2002:71) som avses ligga till grund för en kommande proposition lades fram i augusti 2002 och är remissbehandlat för länge sedan. Av tillkännagivandet framgår att riksdagen förväntade sig en skyndsam handläggning. Att regeringen ännu inte lagt fram något förslag finner vi ytterst anmärkningsvärt, desto mer som de vars personuppgifter skall skyddas ofta är misshandlade, trakasserade och hotade kvinnor, alltså människor som lever i en utsatt och pressad situation och har stort behov av bättre skydd.

Tillkännagivandet av riksdagen om en prioritering av en avveckling av reklamskatten tillkom också år 2002 och skall ses mot bakgrunden av att skatteutskottet redan tidigare under flera år hade kritiserat reklamskatten för dess skattetekniska komplexitet och konkurrensmässiga snedvridningseffek-

ter. Tillkännagivandet måste rimligtvis ha betytt att riksdagen förväntade sig att regeringen redan i nästa budgetproposition skulle vidta den åtgärd som påkallades, alltså ett totalt slopande av reklamskatten. Ännu, flera år efter tillkännagivandet, har emellertid regeringen inte tagit något som helst initiativ i den riktningen. Regeringens negligerande av riksdagens tillkännagivande är ägnat att skada riksdagens anseende och minska värdet av framtida tillkännagivanden. När regeringen bestämde sig för att inte föreslå något avskaffande av reklamskatten borde regeringen ha lämnat en betydligt mer uttömmande redovisning för sina skäl än den gjort. Det räcker inte att bara hänvisa till bristande finansiering, utan regeringen hade bort redovisa exakt vilka åtaganden den ansåg hade högre prioritet än ett avskaffande av reklamskatten och varför. I ljuset av de tre senaste årens budgetbehandlingar ställer man sig onekligen frågan om Socialdemokraterna över huvud taget haft någon tanke på att avskaffa reklamskatten. Man inges lätt misstanken att Socialdemokraterna bara låtsats gå med på kravet på en avveckling utan någon egentlig avsikt att verkligen verkställa avvecklandet. I så fall hade det varit bättre och rakare att reservera sig mot tillkännagivandet och förklara att man ansåg att en avveckling inte borde prioriteras. Vi är också besvikna över den lama hållning som regeringens stödpartier Vänsterpartiet och Miljöpartiet intagit i reklamskattefrågan. Vad särskilt gäller Vänsterpartiet vill vi framhålla att tillkännagivandet år 2002 tillkom bl.a. efter en partimotion av detta parti om reklamskattens avskaffande, och man får därför anta att frågan om en total avveckling av reklamskatten tidigare varit en viktig partiangelägenhet för Vänsterpartiet. Vid det förhållandet borde Vänsterpartiet, likaväl som Miljöpartiet, ha agerat kraftfullare för att få till stånd en avveckling, när regeringens ovilja att efterkomma riksdagens tillkännagivande blivit uppenbar. Regeringen förtjänar enligt vårt förmenande kraftig kritik för sitt agerande i reklamskattefrågan.

Avskaffandet av den s.k. pomperipossaeffekten, dvs. beskattningen av andelsbyten som skett med förlust för säljaren, är ytterligare ett exempel på ett riksdagsbeslut som regeringen dröjt med att verkställa. Skatteutskottet har tidigare kritiserat regeringens förfarande i detta ärende (yttr. 2002/03:SkU3y), och fortfarande har regeringen försummat att lösa vissa kvarvarande problem med anknytning till andelsbyttssystemet trots ett enhälligt uttalande av skatteutskottet om att regeringen i detta ärende borde återkomma till riksdagen under våren 2005 (bet. 2004/05:SkU11), vilket regeringen uppenbarligen inte har för avsikt att göra.

Vi anser att riksdagen bör ge regeringen till känna våra nu redovisade synpunkter vad gäller regeringens bristande uppfyllande av riksdagens tillkännagivanden och beslut. Riksdagen bör också uttala att regeringen bör införa skärpta rutiner gällande verkställandet av riksdagens beslut och senast i samband med nästa års redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen återkomma till riksdagen med en strategi för hur hanteringen av riksdagens skrivelser till regeringen skall effektiviseras och stramas upp. Därmed tillstyrker vi motion K14.

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (v)

Marie Engström (v) anför:

Tillkännagivandet om en bättre ordning kring skyddade personuppgifter i folkbokföringen gäller människor som lever i en utsatt och pressad situation, ofta misshandlade, trakasserade och hotade kvinnor med barn som har stort behov av bättre skydd av sin person. Tillkännagivandet tillkom den 10 april 2002, alltså för över tre år sedan. Det utredningsbetänkande (SOU 2002:71) som avses ligga till grund för en kommande proposition lades fram i augusti 2002 och är för länge sedan remissbehandlat. Av tillkännagivandet framgår att riksdagen förväntade sig en skyndsam handläggning av regeringen. Den förväntade skyndsamheten har dock uteblivit, och jag anser faktiskt att dröjsmålet med att ta fram önskade förslag står på gränsen till det oacceptabla. Eftersom regeringen emellertid nu aviserar en proposition till hösten avstår jag från att begära ett riksdagsuttalande med formell kritik mot regeringen, men jag förutsätter att det inte blir något ytterligare dröjsmål med avlämnandet av en proposition i ämnet.

När det gäller avskaffandet av reklamskatten anser jag, mot bakgrund av riksdagens tillkännagivande våren 2002 om en prioritering av frågan samtidigt som de budgetpolitiska målen skulle beaktas, att man av regeringen hade kunnat kräva en betydligt fylligare och mer uttömmande redovisning av de skäl som förelegat för att inte lägga fram ett förslag om slopande för riksdagen. En sådan redovisning hade haft en naturlig plats i de budgetpropositioner som lämnats sedan dess. Med hänsyn till att finansministern uttalat att han återigen kommer att prioritera frågan i beredningen av budgeten för nästa år avstår jag från att nu begära ett uttalande av riksdagen.

BILAGA 3

Lagutskottets yttrande 2004/05:LU2y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 22 mars 2005 anmodat övriga utskott att senast den 25 april 2005 yttra sig över regeringens skrivelse 2004/05:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen jämte den med anledning av skrivelsen väckta motion K14 av Tobias Krantz m.fl. (fp).

Konstitutionsutskottets anmodan föranleder följande yttrande från lagutskottet.

Utskottets överväganden

Regeringens skrivelse

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari–den 31 december 2004. För att underlätta för utskotten att vid sitt utvärderings- och uppföljningsarbete få en så aktuell bild som möjligt har redovisningen även fått omfatta vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Detta förfarande har använts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade. Regeringen lämnar i skrivelsen vidare vissa uppgifter om antalet gällande författningar samt arbetet med regelförbättring, språkvård och det offentliga rättsinformationssystemet.

I 2004 års skrivelse (skr. 2003/04:75) redovisades för lagutskottets del sammanlagt 35 skrivelser, varav 20 som slutbehandlade. Av de riksdagsbeslut som redovisas i årets skrivelse faller sammanlagt 30 skrivelser under lagutskottets beredningsområde, varav 21 ärenden anges som slutbehandlade.

Motionen

I motion K14 av Tobias Krantz m.fl. (fp) anförs att det inte är ovanligt att regeringen på ett anmärkningsvärt sätt visar nonchalans gentemot riksdagens beslut genom att år efter år dröja med att verkställa beställningar från riksdagens sida. Informationen från regeringen i de fall där ett tillkännagivande inte kan följas är också, menar motionärerna, bristfällig. Mot bakgrund av regeringens oförmåga att i rimlig tid efterkomma riksdagens tillkännagivanden skall regeringen, menar motionärerna, åläggas att fortsättningsvis skärpa sina rutiner för genomförandet av tillkännagivandena inom de därtill angivna tidsramarna. Eftersom regeringens beteende är ett återkommande problem bör regeringen vidare återkomma till riksdagen med en strategi för hur hanteringen av riksdagens skrivelser till regeringen skall effektiviseras och stramas upp, senast i samband med nästa års skrivelse. I motionen begärs tillkännagivanden i enlighet med det anförda (yrkandena 1 och 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla att de årliga återrapporteringar som regeringen sedan år 1961 gör till riksdagen i förevarande skrivelser är ett viktigt instrument för att utskotten inom respektive beredningsområde skall kunna följa upp hur riksdagens tidigare beslut har genomförts av reger-

ingen. Det är därför angeläget att regeringens skrivelser utformas på ett lättillgängligt och överskådligt sätt, samtidigt som redovisningen korrekt avspeglar riksdagens beslut och de av regeringen vidtagna åtgärderna.

När det gäller den närmare utformningen av redogörelserna vill utskottet än en gång aktualisera frågan om man från regeringens sida i framtiden inte kunde göra ifrågavarande skrivelser än mer överblickbara för riksdagen genom att redogörelserna ställs upp utskottsvis i stället för som hittills departementsvis. Som utskottet tidigare anfört skulle utskotten med en sådan uppställning nämligen inte behöva gå omvägen via det utskottsindelade registret för att finna de för varje utskott aktuella skrivelserna. En sådan ordning skulle dessutom göra skrivelserna mer lättillgängliga för utskottets ledamöter och därutöver ytterligare användbara i utskottens uppföljningsarbete. Med nuvarande teknik torde en sådan redovisningsmetod inte vara något oöverstigligt problem. Enligt lagutskottets mening bör konstitutionsutskottet närmare överväga att förorda en sådan nyordning.

Med anledning av vad som anförts i motion K14 vill lagutskottet erinra om att konstitutionsutskottet vid flera tidigare tillfällen har uttalat att utgångspunkten måste vara att det önskemål som ett tillkännagivande avser bör tillgodoses, men att, om det skulle visa sig föreligga omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen, regeringen måste kunna underlåta att vidta de åtgärder tillkännagivandet avser, under förutsättning att regeringens bedömning i detta avseende redovisas för riksdagen (se bl.a. bet. 1994/95:KU30, bet. 1995/96:KU30, bet. 1998/99:KU10 och bet. 2003/04:KU21).

I fråga om mer än ett år gamla riksdagsskrivelser som inte slutbehandlats har konstitutionsutskottet vidare uttalat att orsakerna till att regeringen inte vidtagit någon åtgärd bör redovisas för riksdagen med uppgift om när åtgärderna beräknas vidtas och att en sådan redovisning fyller ett angeläget behov i utskottens uppföljnings- och utvärderingsarbete (se bl.a. bet. 1998/99:KU10 och bet. 1999/2000:KU10).

I förevarande ärende har lagutskottet på samma sätt som tidigare år – med utgångspunkt i ovan redovisade uttalanden från konstitutionsutskottets sida – granskat de i skrivelsen upptagna riksdagsbesluten som rör utskottets beredningsområde. Granskningen har avsett dels redovisningen i formell mening, dels de åtgärder som regeringen vidtagit och avser att vidta med anledning av skrivelserna. Utskottet har därvid med tillfredsställelse kunnat konstatera att regeringen under senare år har slutbehandlat ett antal äldre skrivelser och att dessa har behandlats på ett omsorgsfullt och korrekt sätt.

Vad gäller de icke slutbehandlade skrivelserna kan utskottet inte finna annat än att regeringens redovisning i allt väsentligt ger en god bild av beredningsläget i de enskilda ärendena och att pågående beredningsarbete ligger väl i linje med riksdagens beslut.

Utskottet vill dock fästa konstitutionsutskottets uppmärksamhet på några skrivelser där regeringen, enligt utskottets mening, inte till fullo kan anses ha uppfyllt de krav som följer av konstitutionsutskottets ovan redovisade uttalanden. Det gäller tre tillkännagivanden rörande fastighetsmäklarlagen (bet. 1997/98:LU15, rskr. 158, p. Ju 7 i regeringens skrivelse), namnlagen (bet. 2000/01:LU11, rskr. 140, p. Ju 16 i regeringens skrivelse) och återvinningsförbudet avseende skatter och allmänna avgifter (bet. 2002/03:LU17, rskr. 222, p. Ju 34 i regeringens skrivelse).

Som bakgrund till det förstnämnda tillkännagivandet angående *fastighetsmäklarlagen* erinrar utskottet om att Fastighetsmäklarnämnden hösten 1996 tog ställning till ett gränsdragningsproblem mellan fastighetsförmedling och annan mäklarverksamhet. Nämnden intog därvid ståndpunkten att en förmedling av juridiska personer som är ägare av fastighet eller förmedling av andelar i sådana personer inte är att betrakta som fastighetsförmedling. Yrkesmässig förmedling av andra rörelser där fastighet ingår bland tillgångarna var däremot, enligt nämnden, att betrakta som fastighetsförmedling.

Våren 1998 behandlade utskottet en motion i vilken Fastighetsmäklarnämndens ståndpunkt kritiserades (bet. 1997/98:LU15). Utskottet delade därvid motionärernas uppfattning att det inte kan anses vara en rimlig ordning att den som står i begrepp att överlåta ett företag där en fastighet ingår i överlåtelsen och som vill ha hjälp med förmedlingen, i vissa fall skall vara tvingad att utöver en företagsmäklare även anlita en fastighetsmäklare för förmedlingsuppdraget. Därtill kom, anförde utskottet, att det in i det sista kan vara en öppen fråga huruvida ett företag slutligen kommer att överlåtas genom att ett bolag byter ägare eller att överlåtelsen sker genom en försäljning av företagets inkråm. I det senare fallet krävs medverkan av en fastighetsmäklare, men inte i det förra. Förutsättningarna vid förmedlingen av en företagsöverlåtelse som inkluderar en fastighet avviker, framhöll utskottet vidare, i så många väsentliga hänseenden från förmedlingen av en renodlad fastighetsöverlåtelse att det saknas skäl att upprätthålla en lagregel som i vissa fall innebär krav på en fastighetsmäklares medverkan vid en företagsöverlåtelse. Regeringen borde därför, enligt lagutskottets mening, i lämpligt sammanhang återkomma till riksdagen med förslag till ändring i fastighetsmäklarlagen i enlighet med det sagda. Vad utskottet sålunda anförde gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (rskr. 1997/98:158).

Frågan har därefter vid ett flertal tillfällen behandlats av utskottet med anledning av motionsyrkanden, senast i mars 2005 i det av riksdagen godkända betänkande 2004/05:LU13. Utskottet konstaterade därvid att det gått sju år sedan riksdagens tillkännagivande om en ändring i fastighetsmäklarlagen våren 1998 utan att regeringen påbörjat något arbete i syfte att få till stånd de av riksdagen begärda lagändringarna. Enligt utskottets mening var en sådan tidsutdräkt oacceptabel. Utskottet noterade dock att justitieministern i två skriftliga frågesvar i februari och mars 2005 anförde att det finns behov av en övergripande översyn av fastighetsmäklarlagen och att avsikten är att en utredning skall tillsättas under år 2005. Utskottet förutsatte att

den aviserade utredningen nu kom till stånd utan ytterligare dröjsmål och att den aktuella frågeställningen rörande gränsdragningen mellan fastighetsmäklarlagen och annan mäklarverksamhet blev föremål för överväganden inom ramen för detta arbete. Något förnyat tillkännagivande i saken från riksdagens sida kunde därför, enligt utskottet, inte anses erforderligt.

I regeringens skrivelse redovisas att Fastighetsmäklarnämndens tillsyn över fastighetsmäklare samt formen för nämndens organisation och finansiering behandlas i betänkandet Fastighetsmäklarnämnden – effektivare tillsyn (SOU 1999:35) som har remissbehandlats. Vidare anføres att det under år 2004 har hållits en hearing med berörda myndigheter, organisationer och företag, att det fortsatta utvärderingsarbetet kommer att överlämnas till en utredning och att arbetet är inriktat på att direktiv skall kunna beslutas under år 2005.

Den kritik som lagutskottet nyligen uttalat när det gäller tidsutdräkten i fråga om det av riksdagen begärda förslaget om ändringar i fastighetsmäklarlagen kvarstår. Mot bakgrund av vad som framkommit genom justitieministerns ovan redovisade frågesvar saknas dock skäl för riksdagen att i förevarande sammanhang vidta någon ytterligare åtgärd i saken.

När det så gäller tillkännagivandet rörande *namnlagen* bör erinras om att utskottet våren 2001, med anledning av motionsyrkanden, uttalade att det snart gått 20 år sedan lagen trätt i kraft och att det efter lagens tillkomst gjorts förhållandevis få ändringar i den namnrättsliga lagstiftningen. Enligt utskottets mening kunde det inte uteslutas att synen på hur namnskicket lämpligen bör vara reglerat hade ändrats. Utskottet ansåg därför att tiden var mogen för att göra en undersökning för att utröna huruvida de avvägningar som gjordes i samband med namnlagens tillkomst mellan det allmännas intresse och enskildas önskemål att fritt välja namn fortfarande kan anses bärkraftiga. Det borde ankomma på regeringen att bestämma de närmare formerna för ett sådant arbete. Om det av utskottet förordade undersökningsbehovet gav vid handen att det föreligger ett klart och uttalat behov av lagändringar borde, anförde utskottet, regeringen ta upp frågan om vilka lagstiftningsåtgärder som är påkallade och meddela direktiv för ett sådant arbete. Detta gav riksdagen regeringen till känna (bet. 2000/01:LU11, rskr. 140).

Våren 2004 behandlade utskottet motionsyrkanden med krav på dels ändringar i *namnlagen*, dels en allmän översyn av lagen (bet. 2003/04:LU22). Utskottet konstaterade därvid att det gått tre år sedan riksdagens tillkännagivande och beklagade att regeringen ännu inte hade initierat någon sådan undersökning som begärts i tillkännagivandet. Enligt utskottets mening var det hög tid att regeringen utan dröjsmål lät göra den beställda undersökningen. Något ytterligare tillkännagivande från riksdagens sida var dock, menade utskottet, knappast meningsfullt. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2003/04:200).

Senast behandlades spörsmålet av utskottet i mars 2005 (bet. 2004/05:LU13). I betänkandet redovisades att Justitedepartementet, efter det att utskottet senast tog ställning till motionsyrkanden om ändringar i namnlagan, fått del av skrivelser från såväl Språk- och folkminnesinstitutet som Patent- och registreringsverket (PRV) om behovet av en översyn av namnlagan. I en reservation i betänkandet anfördes att det genom PRV:s skrivelse var klarlagt att det föreligger ett behov av en översyn av namnlagan. Det fick ankomma på regeringen att snarast ta initiativ till en sådan översyn och därefter återkomma till riksdagen med erforderliga initiativ till lagändringar. Vad som anförts i reservationen gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (rskr. 2004/05:180).

I regeringens skrivelse anförts att PRV i början av år 2005 lämnat en utredning om behovet av en översyn av namnlagan och att regeringen därefter kommer att ta ställning till behovet av lagändringar.

Utskottet konstaterar att det under flera år, såvitt framkommit, inte vidtagits några egentliga beredningsåtgärder i syfte att få till stånd den av riksdagen begärda utredningen vad gäller behovet av en översyn av namnlagan. Regeringens saktfärdighet i detta avseende är, enligt utskottets mening, anmärkningsvärd. Med hänsyn till att behovet av en översyn av namnlagan nu är klarlagt låter sig utskottet nöja med den kritik som ligger i det nu anförda. Utskottet förutsätter dock att regeringen, i enlighet med riksdagens senaste tillkännagivande i frågan, snarast tar initiativ till en översyn av lagen.

Vad slutligen gäller tillkännagivandet om *återvinningsförbudet avseende skatter och avgifter* påminner utskottet om att riksdagen i juni 2003 beslutade om en genomgripande reform av förmånsrättslagstiftningen (prop. 2002/03:49, bet. LU17, rskr. 222). Genom den nya lagstiftningen har företagshypoteket omvandlats till en företagsinteckning med allmän förmånsrätt i 55 % av värdet av all gäldenärens egendom sedan borgenärer med bättre förmånsrätt fått betalt. Vidare har den tidigare förmånsrätten för skatter och allmänna avgifter avskaffats. För en närmare redovisning av reformens innebörd kan hänvisas till lagutskottets betänkande 2004/05:LU11 och yttrande 2004/05:LU1y.

Till grund för lagstiftningen låg Förmånsrättskommitténs slutbetänkande (SOU 1999:1) Nya förmånsrättsregler. Som en konsekvens av det föreslagna avskaffandet av förmånsrätten för skatter och avgifter föreslog kommittén att även förbudet i 4 kap. 1 § konkurslagen mot återvinning av sådana betalningar skulle upphävas. Något sådant förslag lades dock inte fram i den då aktuella propositionen. Vid riksdagsbehandlingen konstaterade dock utskottet, med anledning av ett motionsyrkande, att förbudet mot återvinning av skatter och avgifter i huvudsak har motiverats med samma skäl som har åberopats till stöd för skatteförmånsrätten. Det var därför både naturligt och angeläget att även återvinningsförbudet i 4 kap. 1 § konkurslagen upphävdes. I annat fall torde, som Lagrådet påpekat i sitt yttrande, själva syftet med hela reformen kunna komma att motverkas. Utskottet delade

således i princip motionärernas uppfattning att återvinningsförbudet borde avskaffas. Regeringen borde, anförde utskottet, omgående ta fram ett sådant förslag. Utgångspunkten för arbetet skall, anfördes vidare, vara att återvinningsförbudet skall avskaffas och att regeringen utan dröjsmål skall återkomma till riksdagen i frågan. Vad utskottet sålunda anförde gav riksdagen regeringen till känna.

I årets redogörelse anför regeringen att frågan om avskaffande av återvinningsförbudet avseende skatter och avgifter kommer att övervägas i anslutning till en kommande utredning om ett samlat insolvensförfarande. Av två svar på skriftliga frågor som lämnats av justitieministern under våren 2005 framgår att den aviserade utredningen om ett samlat insolvensförfarande är en av flera prioriterade utredningar inom Justitiedepartementet och att avsikten är att utredningen skall tillsättas så snart det är möjligt (svar på frågorna 2004/05:1115 och 2004/05:1116). Enligt vad utskottet har erfarit kan en utredning tidigast komma att tillsättas under hösten 2005.

Utskottet konstaterar att det begärda lagförslaget, med det av regeringen valda upplägget av arbetet, inte kommer att kunna föreläggas riksdagen inom de närmaste åren, vilket inte står i överensstämmelse med tillkännagivandets uttryckliga innebörd. Regeringen bör således, enligt utskottets mening, inte behandla frågan om avskaffande av återvinningsförbudet inom ramen för det aviserade utredningsarbetet utan i särskild ordning och med förtur.

I övrigt föranleder regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen och motion K14 inga kommentarer från utskottets sida.

Stockholm den 21 april 2005

På lagutskottets vägnar

Inger René

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Inger René (m), Raimo Pärssinen (s), Jan Ertsborn (fp), Christina Nenes (s), Hillevi Larsson (s), Tasso Stafiliadis (v), Maria Hassan (s), Bertil Kjellberg (m), Rezene Tesfazion (s), Vivianne Gerdin (c), Anneli Särnblad (s), Henrik von Sydow (m), Pia Nilsson (s), Johan Löfstrand (s), Christin Hagberg (s) och Ingemar Vänerlöv (kd).

BILAGA 4

Socialförsäkringsutskottets yttrande 2004/05: SfU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 22 mars 2005 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2004/05:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Regeringens redogörelse omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden den 1 januari–31 december 2004.

Socialförsäkringsutskottet redovisar i detta yttrande sina överväganden rörande behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller socialförsäkringsutskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

I skrivelsen redovisas behandlingen av 27 riksdagsskrivelser i ärenden som grundar sig på betänkanden från socialförsäkringsutskottet. Nio av dessa redovisas som inte slutbehandlade medan övriga anges som slutbehandlade under perioden. Utskottet noterar att motion K14 av Tobias Krantz m.fl. (fp), som har väckts med anledning av skrivelsen, delvis berör utskottets beredningsområde, nämligen tillkännagivandet om en parlamentarisk utredning om socialförsäkringarna.

Det äldsta ärende som redovisas inom socialförsäkringsutskottets område är från våren 1998 och avser vinstandelsmedel (bet. 1997/98:SfU10, rskr. 165 mom. 8). Regeringen har låtit Statskontoret kartlägga systemet med vinstandelsstiftelser, och beredningen bedrivs med inriktning på en fortsatt utredning om formerna för att nå delaktighet och inflytande för anställda. En sådan utredning bedöms kunna påbörjas tidigast under 2006. Utskottet förutsätter att ärendet i nästkommande skrivelse därmed kommer att redovisas som slutbehandlat.

Avseende tillkännagivandet om en ny instans- och processordning i utlänningsärenden (bet. 2001/02:SfU2, rskr. 70 mom. 12) konstaterar utskottet att regeringen nu har remitterat ett förslag till Lagrådet.

Vad gäller tillkännagivandet om en utvärdering av transportörsansvaret (bet. 2003/04:SfU11, rskr. 214 mom. 4) har utskottet erfarit att regeringen avser att ge Migrationsverket och Polisen i uppdrag att under oktober 2005 redovisa hur och i vilken omfattning bestämmelserna om transportörsansvar har tillämpats.

Vad gäller riksdagens tillkännagivanden om ensamkommande barn (bet. 2001/02:SfU15, rskr. 287 mom. 7, bet. 2003/04:SfU2, rskr. 86 mom. 12, bet. 2004/05:SfU2, rskr. 79 mom. 19) anser utskottet det otillfredsställande att regleringen av ansvarsfrågan ännu inte är löst. Efter det senaste tillkännagivandet har emellertid en interdepartemental arbetsgrupp inom Regeringskansliet redovisat förslag i promemoria Ds 2004:54. Promemorian har härefter remissbehandlats, och remissvaren bereds för närvarande inom Regeringskansliet. En proposition är aviserad till september 2005. För att stärka skyddet för barnen har regeringen dessutom lagt fram förslag bl.a. till särskild lag om god man för ensamkommande barn (prop. 2004/05:136). Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2005. Utskottet, som förutsätter att regeringen senast i september 2005 lägger fram förslag till reglering av återstående mycket angelägna frågor om ansvaret m.m. för mottagandet av ensamkommande barn, finner mot denna bakgrund att något påpekande från konstitutionsutskottet nu inte är nödvändigt.

Vad gäller tillkännagivandet om en parlamentarisk utredning av socialförsäkringarna (bet. 2004/05:SfU1, rskr. 112 mom. 1) noterar utskottet att regeringen i skrivelsen redovisar sin bedömning av tidpunkten för när en sådan parlamentarisk kommitté bör tillsättas. Utskottet har med hänsyn härtill inget att erinra mot att regeringen redovisar skrivelsen som slutbehandlad.

Stockholm den 21 april 2005

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Tomas Eneroth

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Eneroth (s), Sven Brus (kd), Anita Jönsson (s), Per Westerberg (m), Bo Könberg (fp), Mona Berglund Nilsson (s), Mariann Ytterberg (s), Lennart Klockare (s), Tobias Billström (m), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Linnéa Darell (fp), Birgitta Carlsson (c), Göte Wahlström (s), Anna Lilliehöök (m), Yilmaz Kerimo (s), Mona Jönsson (mp) och Kalle Larsson (v).

Avvikande mening

Regeringens redogörelse (m, fp, kd, c)

Sven Brus (kd), Per Westerberg (m), Bo Könberg (fp), Tobias Billström (m), Linnéa Darell (fp), Birgitta Carlsson (c) och Anna Lilliehöök (m) anför:

Vinstandelsmedel (bet. 1997/98:SfU10, rskr. 165):

Vi anser att beredningen av ärendet, som gäller ett tillkännagivande från 1998, har tagit orimligt lång tid.

Ensamkommande barn (bet. 2001/02:SfU15, rskr. 287, bet. 2003/04:SfU2, rskr. 86, bet. 2004/05:SfU2, rskr. 79):

Ensamkommande barn tillhör kanske de mest oskyddade i det svenska samhället, och många av dem har svåra erfarenheter bakom sig. Riksdagen har därför vid upprepade tillfällen begärt att regeringen lägger fram förslag som förbättrar situationen. Dessa barn bör ha rätt till samma skydd och omvårdnad som andra barn i Sverige. Riksdagen har såväl hösten 2003 som hösten 2004 begärt att regeringen återkommer med förslag som slår fast att det i första hand är kommunerna som har ansvaret för mottagandet av de ensamkommande barnen. Regeringen har numera aviserat en proposition i ärendet till september 2005. Med hänsyn till frågans vikt och sedan riksmötet 2001/02 upprepade tillkännagivanden anser vi att beredningen av aktuella ärenden har tagit orimligt lång tid. Konstitutionsutskottet bör göra ett påpekande om detta.

Parlamentarisk utredning av socialförsäkringarna (bet. 2004/05:SfU1, rskr. 112):

Riksdagen har den 9 december 2004, med bred majoritet, beslutat att ge regeringen till känna att en parlamentarisk utredning av socialförsäkringarna snarast bör tillsättas. Företrädare för regeringen har strax därefter förklarat sin avsikt att inte göra detta. Den motivering som nu lämnas i skrivelsen innefattar inte några godtagbara skäl för regeringen att inte efterkomma riksdagens tillkännagivande. Vi anser således att riksdagens tillkännagivande inte har åtgärdats av regeringen då någon parlamentarisk utredning ännu inte har tillsatts och att ärendet därför skall redovisas som icke slutbehandlat. Konstitutionsutskottet bör göra ett påpekande härom.

Särskilt yttrande

Parlamentarisk utredning av socialförsäkringarna (v)

Kalle Larsson (v) anför:

Vänsterpartiet anser att regeringen bör lägga ned den inledda utredningen av socialförsäkringarna. På sätt som framhållits i reservation 2 i betänkande 2004/05:SfU1 står direktiven i skarp motsättning till den generella välfärdens ideologi, vilken är särskilt viktig för kvinnor. Nödvändiga förbättringar av socialförsäkringarna skall i stället göras löpande och inom ramen för befintliga system.

BILAGA 5

Socialutskottets yttrande

SOCIALUTSKOTTET

Utdrag ur:

PROTOKOLL UTSKOTTSSAMMANTRÄDE 2004/05:29

DATUM 2005-04-21

TID 09.30-10.00

NÄRVARANDE Se bilaga 1

§ 4 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Utskottet fortsätter behandlingen av fråga om yttrande till konstitutionsutskottet över skrivelse 2004/05:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Redovisningen under avsnittet Socialdepartementet föredras i de delar som rör socialutskottets beredningsområde varefter utskottet gör följande överväganden i anslutning till några ärenden som av regeringen redovisats som slutbehandlade.

Såvitt gäller punkt 47 anges visserligen inledningsvis att punkten, som behandlar sju olika moment, inte är slutbehandlad men avslutningsvis preciseras att det är två moment, 6 och 36, som inte är avslutade. Utskottet drar därmed slutsatsen att övriga fem moment anses avslutade. Under hand har utskottet erfarit att detta inte varit avsikten i vart fall beträffande det som gäller anhörigstöd. I detta ärende pågår enligt uppgift beredning. Riksdagen har dock att utgå ifrån den skriftliga redovisningen i skrivelsen.

Vad först gäller punkterna 14 moment 28 (rskr 2001/02:178) om stöd för anhöriga och närstående samt 25 moment 27 (rskr. 2003/04:154) om anhörigstöd m.m. erinrar socialutskottet om att regeringen i budgetpropositionen i höstas (prop. 2004/05:1 UO9, s. 147-148) behandlade utskottets nu nämnda tillkännagivanden. Regeringen bedömde sammanfattningsvis att det för närvarande inte borde genomföras en lagändring. Det saknades även ekonomiskt utrymme för ett statligt ekonomiskt åtagande utan att samtidigt göra avsevärda omfördelningar inom andra delar av det sociala välfärdssystemet.

Utskottet erinrade i budgetbetänkandet (2004/05:SoU1, s. 92) om att det i de av riksdagen godkända tillkännagivandena begärde en återrappport med dels en analys av de ekonomiska konsekvenserna av en lagreglering av stödet till anhöriga, dels om olika alternativa lagregleringar i avsikt att stödja anhöriga, dels med förslag till insatser för att ytterligare säkerställa och stärka stödet till anhöriga. Ett enigt utskott ställde sig bakom motioner av (s, v, mp), (m) och fp). Utskottet ansåg att regeringen skyndsamt skall bereda och presentera förslag till

insatser för att säkerställa och stärka stödet till anhöriga i enlighet med tidigare gjorda tillkännagivanden. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag till ”förnyat” tillkännagivande. Se punkt 47 moment 32 (rskr. 2004/05:114).

Alla tre punkter (14, 25 och 47 moment 32) anses nu av regeringen vara slutbehandlade.

Utskottet ifrågasätter detta eftersom riksdagen begärt att regeringen skyndsamt skall bereda och presentera förslag till insatser i sammanhanget.

Vad sedan gäller det som tas upp under punkt 47 moment 10 om stöd till Pion erinrar utskottet om att utskottet gjorde även detta tillkännagivande i budgetbetänkandet i höstas (SoU1). Enligt utskottet borde regeringen överväga hur utvecklingen av Pion (IT-baserade patientinformationssystem) kan ges nationellt stöd. Utskottet konstaterar nu att regeringen lämnar en avrapportering i skrivelse 75. Regeringen anför sammanfattningsvis att man inte har för avsikt att tillföra medel till regionala satsningar som Pion. Utskottet ifrågasätter redovisningssättet samt saknar närmare analys i anslutning till den frågeställning som tillkännagivandet omfattar.

Vad slutligen gäller punkt 47 moment 34 om kommunala handlingsplaner, erinrar utskottet om att tillkännagivandet innebar bl.a. att regeringen skulle återkomma till riksdagen med förslag om hur kommunerna skall kunna ta ett systematiskt ansvar för arbetet med våldsutsatta kvinnor. Utskottet anser att inte heller detta moment kan sägas vara slutbehandlat eftersom tillkännagivandet omfattar krav på återrapportering till riksdagen.

Utskottet beslutar yttra sig till konstitutionsutskottet genomutdrag ur detta protokoll

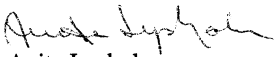
Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Vid protokollet Anita Lysholm

Justeras 2005 -04-26

Ingrid Burman

Rätt utdraget intygar:

Anita Lysholm

Exp. 2005-04-21
KU

BILAGA 6

Trafikutskottets yttrande 2004/05:TU4y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 22 mars 2005 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2003/04:75 *Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen*. I skrivelsen lämnas en redovisning av de beslut som regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden den 1 januari–31 december 2004.

Utskottets överväganden

Översikt

I regeringens redogörelse redovisas beslut och beredningsläge för sammanlagt 29 riksdagsbeslut med anledning av trafikutskottets betänkanden. Som framgår av följande sammanställning redovisas 13 av dessa riksdagsskrivelser som slutbehandlade medan beredning pågår för 16 riksdagsskrivelser som därmed anges som ej slutbehandlade.

Tabell 1 Riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av beslut från trafikutskottets betänkanden

Riksmöte	Antal riksdagsskrivelser	Slutbehandlade	Ej slutbehandlade
1994/95	1	–	1
1997/98	3	–	3
1999/2000	3	–	3
2000/01	2	1	1
2001/02	3	1	2
2002/03	1	–	1
2003/04	11	8	3
2004/05	5	3	2
Summa	29	13	16

Av redogörelsen framgår att riksdagen med anledning av betänkanden från trafikutskottet i de redovisade 29 riksdagsskrivelserna har gjort 17 tillkännagivanden till regeringen. Som framgår av följande sammanställning anges 11 av dessa riksdagsskrivelser med sammanlagt 14 tillkännagivanden som ej slutbehandlade medan tre tillkännagivanden anges som slutbehandlade.

Tabell 2 Riksdagsskrivelser till regeringen som innehåller beslut om tillkännagivanden från trafikutskottets betänkanden

Riksdagsskrivelse	Tillkännagivande	Behandlingsläge
1994/95:232	Återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret	Ej slutbehandlad
1997/98:192	Medicinska krav	Ej slutbehandlad
1997/98:266	Energi- och koldioxidskatt	Ej slutbehandlad
1999/2000:166	Inrättande av trafikofferjourer	Ej slutbehandlad
	Ansvar för lastsäkring	Ej slutbehandlad
1999/2000:238	Påföljdssystem för utländska fordonsförare	Ej slutbehandlad
2000/01:158	Sjöfartsinspektionens tillsyn	Slutbehandlad
2000/01:249	Ökad säkerhet för barn i trafiken	Ej slutbehandlad
	Åtgärder mot telefonering under bilkörning	Slutbehandlad
2001/02:125	Översyn av farledsavgifterna	Slutbehandlad
2001/02:195	Åtgärder mot s.k. svarttaxi	Ej slutbehandlad
2002/03:161	Körkort för deltagare i försöksverksamheten med alkohol m.m.	Ej slutbehandlad
	EU-moped och terrängskoter	Ej slutbehandlad
	Kameraövervakning och ägaransvar vid hastighetsöverträdelse	Ej slutbehandlad
2003/04:161	Regelverk för fordonsvikter	Ej slutbehandlad
2003/04:182	Påföljdssystemet inom åkerinäringen	Ej slutbehandlad
2004/05:64	Inspektionsverksamheten inom trafikslagen	Ej slutbehandlad

Slutbehandlade tillkännagivanden

Enligt regeringens skrivelse redovisas tre tillkännagivanden som slutbehandlade. I det följande anges kortfattat tillkännagivandenas innebörd och de åtgärder regeringen vidtagit i frågan.

I betänkande 2000/01:TU8 Sjöfartsinspektionens tillsyn gavs ett tillkännagivande till regeringen om *Sjöfartsinspektionens tillsyn* (rskr. 2000/01:158). Utskottet ansåg sammanfattningsvis att regeringen borde vidta åtgärder för att i lagstiftningen stärka Sjöfartsinspektionens ställning.

Av regeringens redovisning framgår att regeringen den 17 juni 2004 beslutade om en förordning om ändring i förordningen (1995:589) med instruktion för Sjöfartsverket (SFS 637). Ändringen innebär bl.a. att chefen för Sjöfartsinspektionen ansvarar för, beslutar om föreskrifter och beslutar i enskilda fall i frågor om sjösäkerhet, förorening från fartyg, behörigheter för sjöfolk, bemanning av fartyg, arbetsmiljö, vilotider och sjöfartsskydd. Förordningsändringen innebär vidare att chefen för Sjöfartsinspektionen även ansvarar för undersökning av vissa olyckor i den mån sådana undersökningar ankommer på Sjöfartsverket.

I betänkande 2000/01:TU13 Trafiksäkerhet gjordes ett tillkännagivande om *åtgärder mot telefonering under bilkörning* (rskr. 2000/01:249). Utskottet anförde att regeringen borde ta initiativ till att utreda frågan om mobiltelefonering under bilkörning och vid behov förelägga riksdagen förslag till lagstiftning eller andra styrmedel.

Av regeringens redovisning framgår att Vägverket på uppdrag av regeringen utrett frågan som presenterades i en rapport i juni 2003. Rapporten har remissbehandlats, och i proposition 2003/04:160 Fortsatt arbete för en säker vägtrafik redogjorde regeringen för sin bedömning och fann det inte motiverat med en lagstiftning som endast tillåter användning av mobiltelefon som kan hanteras utan användning av händerna. I propositionen anfördes att riskerna bör kunna begränsas med en förnuftig användning av mobiltelefon under körning tillsammans med utvecklad teknik för trafiksäker telefonering.

I betänkande 2001/02:TU1 Utgiftsområde 22 Kommunikationer meddelas ett tillkännagivande till regeringen om *översyn av farledsavgifterna* (rskr. 2002/03:125). Utskottet anförde att en översyn av farledsavgifterna snarast borde genomföras i syfte att skapa ett avgiftssystem som ger ett konkurrensneutralt förhållande mellan transportslagen och som motsvarar de marginalkostnadsprinciper som redovisas i EU:s vitbok.

Av regeringens framställning framgår att i rapporten Nya farledsavgifter (Ds 2003:4) redovisas en översyn som Näringsdepartementet gjort. Vidare anges att regeringen under 2004 beslutade om en förordning om ändring i förordningen (1997:1121) om farledsavgift (SFS2004:1136) som trädde i kraft den 1 januari 2005.

Ej slutbehandlade tillkännagivanden

Sammanlagt anges att det för elva tillkännagivanden pågår beredning. I det följande anges kortfattat innebörden av riksdagens beslut och den redovisning som ges i regeringens skrivelse över beredningsläge och vidtagna åtgärder.

Den äldsta ej färdigbehandlade skrivelsen gäller ett tillkännagivande till regeringen om *återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret* i betänkande 1994/95:TU12 Sjöfart (rskr. 1994/95:232). Utskottet anförde att regeringen borde överväga om de fördelar som ett fritidsbåtsregister innebär från sjösäkerhets- och ordningssynpunkt motiverar att det statliga fritidsbåtsregistret återinförs. Detta med hänseende till att fritidsbåtstrafiken är förenad med kostnader, främst för sjöräddning, till vilken riksdagen årligen anvisar medel.

Av regeringens redovisning framgår att Sjöfartsverket utrett frågan under år 2003 samt att resultatet av uppdraget remitterats för synpunkter. Frågan bereds därefter vidare av Näringsdepartementet, och regeringens ställningstagande anges kunna redovisas till riksdagen tidigast under våren 2005.

I betänkande 1997/98:TU9 En reformerad yrkestrafiklagstiftning har ett tillkännagivande getts till regeringen om *medicinska krav för taxilegitimation* (rskr. 1997/98:192). Enligt förslag i proposition 1997/98:124 om en ny körkortslag skall behörigheten för körkort C, CE, D eller DE gälla tills det att körkortshavaren fyller 45 år och därefter för perioder om högst 10 år, om körkortshavaren har visat att de medicinska kraven för att ha sådan behörighet är uppfyllda. Utskottet anförde att regeringen borde överväga lämpligheten av att låta innehavare av taxilegitimation omfattas av en bestämmelse att fr.o.m. en viss ålder kunna visa att de medicinska kraven för legitimationen fortfarande är uppfyllda.

I regeringens skrivelse hänvisas till att man låtit en särskild utredare göra en översyn av de bestämmelser som reglerar taxibranschen. Översynen redovisades i betänkandet Ekonomisk brottslighet inom transportnäringen (SOU 2004:102) i november 2004 som remissbehandlas för närvarande.

I betänkande 1997/98:TU10 Transportpolitik för en hållbar utveckling har ett tillkännagivande meddelats till regeringen om *energi- och koldioxidskatt* (rskr. 1997/98:266). Utskottet anförde att en beskattning av det bränsle som används av den dieseldrivna järnvägstrafiken kan ha miljöfördelar. Nuvarande skattebefrielse för järnvägens dieselförbrukning innebär att inga ekonomiska incitament finns för att använda miljövänliga eller förnyelsebara bränslen. Utskottet anförde mot denna bakgrund att frågan om dieselskatt borde beredas ytterligare.

Av regeringens redovisning framgår att en utredning tillsattes 2001, som i maj 2004 presenterade slutbetänkandet Skatt på väg (SOU 2004:63). Utredningen har remissbehandlats och ärendet bereds av Finansdepartementet.

I betänkande 1999/2000:TU5 Trafiksäkerhet m.m. har två tillkännagivanden riktats till regeringen (rskr. 1999/2000:166). Det första gällde *inrättande av trafikoffertjourer*. Utskottet anförde att frågan om en trafikoffertjour borde utredas med hänsyn till den stora betydelse en stöd- och rådgivningsverksamhet har för trafikskadades rehabiliteringsmöjligheter och den osäkerhet som fanns rörande Riksförbundet för trafik- och polioskadades (som då drev trafikoffertjour) finansiella möjligheter att i framtiden fortsätta sin jourverksamhet.

Av regeringens redovisning framgår att trafikoffertjouren lagts ned. Enligt Näringsdepartementet bereds ärendet vidare.

Det andra tillkännagivandet gällde *ansvaret för lastsäkring*. Utskottet anförde att regeringen borde se över frågan om det rättsliga ansvaret för bristande lastsäkring eftersom bristfällig lastning och säkring av gods utgör ett allvarligt trafiksäkerhetsproblem.

Av regeringens redovisning framgår att en utredning tillsattes 2002 och den 6 april 2003 presenterade Vägverket en rapport som därefter har remissbehandlats. Ärendet bereds vidare.

I betänkande 1999/2000:TU11 Ändrad verksamhetsform för SJ m.m. gjordes ett tillkännagivande till regeringen om *ett effektivt påföljdssystem för utländska förare* (rskr. 1999/2000:238). Utskottet välkomnade den utredning som tillsatts av regeringen och noterade att Vägverket hade instruerats att redovisa uppdraget senast den 31 oktober 2000. Det var enligt utskottets mening angeläget att den utsatta tiden hölls och att förslag till ändrad lagstiftning kan föreläggas riksdagen så snart som möjligt.

Av regeringens redovisning framgår att utredningen Verkställighet av vissa trafikböter/trafikavgifter för utländska trafikanter (SOU 2002:72) överlämnades i augusti 2002. Frågan om verkställighet av böter som ådömts utländska trafikanter är föremål för behandling inom EU. Ärendet bereds vidare.

I betänkande 2000/01:TU13 Trafiksäkerhet gjordes ett tillkännagivande till regeringen om *ökad säkerhet för barn i trafiken* (rskr. 2000/01:249). Utskottet anförde att det behövs ett ökat barnperspektiv och ett behov av en samlad redovisning för riksdagen med strategi och åtgärder för att öka trafiksäkerheten för barn och ungdomar.

Av regeringens redovisning framgår att i Vägverkets regleringsbrev för 2003 angavs att "målet är att andelen barn som på egen hand kan utnyttja vägsystemet skall öka och åtgärder som syftar till att förbättra barns säkerhet skall prioriteras". Ett antal projekt med syfte att på olika sätt förbättra barns säkerhet i trafiken har även startats av Vägverket. Vidare har Delegationen för barnsäkerhet i januari 2004 överlämnat betänkandet Från barnolycksfall till barns rätt till säkerhet och utveckling (SOU 2003:127) som delvis berör barns säkerhet i trafiken. Ärendet bereds vidare.

I betänkande 2001/02:TU9 Yrkestrafik m.m. meddelades ett tillkännagivande till regeringen om *åtgärder mot s.k. svarttaxi* (rskr. 2001/02:195). Utskottet anförde att regeringen borde överväga vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att svarttaxiverksamheten skall minska mot bakgrund av den kriminalitet som är förknippad med verksamheten, inte bara av ekonomisk art utan också i form av våld mot person, t.ex. misshandel, rån och sexuella övergrepp. Härtill kommer de ekonomiska skador som denna form av illojal konkurrens tillfogar den legala taxiverksamheten som har att betala skatter och sociala avgifter.

I regeringens redovisning hänvisas till den översyn av de bestämmelser som reglerar taxibranschen som en särskild utredare gjort. Översynen redovisades i betänkandet Ekonomisk brottslighet inom transportnäringen (SOU 2004:102) i november 2004 som remissbehandlas för närvarande.

I betänkande 2002/03:TU4 Trafiksäkerhet meddelades tre tillkännagivanden till regeringen (rskr. 2002/03:161). Det första gällde *körkort för deltagare i försöksverksamheten m.m.* Utskottet anförde att det inte under den tid som försöksverksamhet med alkolås pågår är lämpligt att den som fått sitt körkort villkorligt återkallat får behålla körkortet under tiden, eftersom

körkortet i detta fall kan missbrukas, exempelvis vid utlandsresor. Vidare förutsatte utskottet att regeringen fortsätter verka inom det europeiska samarbetet för att detta i framtiden skall bli möjligt.

Av regeringens redovisning framgår att ärendet bereds.

Det andra tillkännagivandet gällde *EU-moped och terrängskoter*. Utskottet anförde att det borde prövas om införandet av en möjlighet att återkalla förarbevis för terrängskoter och EU-moped kan vara en lämplig åtgärd i en strategi för att stimulera en ansvarsfull fordonsanvändning och därmed skapa positiva trafiksäkerhetsvinster. Vidare förutsattes att en prövning sker av rätten att återfå möjligheten att köra terrängskoter efter återkallelse av körkort.

Av regeringens redovisning framgår att regeringen i maj 2004 gav en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av regelverket om förarbevis för moped klass I och för terrängskoter. Sedan dess har ett tilläggsdirektiv tillkommit till utredningen som skall redovisa sitt uppdrag senast den 1 juni 2005.

Det tredje tillkännagivandet gällde *kameraövervakning vid hastighetsöverträdelser*. Enligt utskottets mening var det angeläget att skyndsamt se över förutsättningarna att förändra ägaransvaret vid hastighetsförseelser i syfte att effektivisera den automatiska kameraövervakningen.

Av regeringens redovisning framgår att en särskild utredare har tillkallats av regeringen i maj 2004 med uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa någon form av ansvar för fordonsägaren när hans eller hennes fordon används vid en överträdelse av bestämmelser om högsta tillåtna hastighet eller någon annan trafikregel, vars efterlevnad kan övervakas genom automatiska system. Utredningen skall redovisas senast den 30 september 2005.

I betänkande 2003/04:TU6 Fordonsfrågor riktades ett tillkännagivande till regeringen om *regelverk för fordonsvikter* (rskr. 2003/04:161). Utskottet ansåg att det är viktigt att regelverket för fordonsvikter främjar en utveckling av ändamålsenliga och trafiksäkra transporter. Vidare borde Sverige verka aktivt inom EU för utvecklingen av ändamålsenliga fordons- och körkortsregler.

Av regeringens redovisning framgår att denna fråga med anledning av kommissionens förslag till nytt körkortsdirektiv är föremål för behandling inom EG.

I betänkande 2003/04:TU5 Yrkestrafik har ett tillkännagivande meddelats till regeringen om *påföljdssystemet inom åkerinäringen* (rskr. 2003/04:182). Utskottet ansåg att påföljdssystemet måste bli mer konsekvent. Rättvisa bötesystem måste finnas för att konkurrensen skall vara lika för alla. Att många utländska chaufförer kan ignorera böter fann utskottet stötande. Utskottet framhöll att regeringen skyndsamt borde fullfölja riksdagens beslut i detta avseende och åstadkomma ett reformerat bötesystem som är lika för alla oavsett nationalitet.

Av regeringens redovisning framgår att frågan om verkställighet av böter som ådömts utländska trafikanter är föremål för behandling inom EU. Ärendet bereds vidare.

I betänkande 2004/05:TU4 Inspektionsverksamheten inom trafikslagen har ett tillkännagivande riktats till regeringen om *inspektionsverksamheten inom trafikslagen* (rskr. 2004/05:64). Utskottet anförde att regeringen snarast bör tillsätta en utredning med uppdrag att utreda hur en gemensam trafikinspektion skall vara organiserad. Utskottet utgår från att regeringen senast i den transportpolitiska propositionen, som har aviserats till våren 2005 till riksdagen, anmäler att regeringen har vidtagit denna åtgärd. Mot bakgrund av att frågan har blivit föremål för genomgripande utredningar i en rad skilda sammanhang och under en följd av år bör behovet av ytterligare utredning kunna inskränkas till frågor av främst organisatorisk art. Regeringen bör därför ombesörja att utredningen genomförs med stor skyndsamhet. Utgångspunkten är att en gemensam trafikinspektion skall tillskapas under första halvåret 2006. Regeringen skall senast i budgetpropositionen hösten 2005 redovisa hur arbetet fortskrider.

Av regeringens redovisning framgår att ärendet bereds.

Motionsförslag

Med anledning av regeringens skrivelse har en motion väckts av Tobias Krantz m.fl. (fp), 2004/05:KU14. I motionen uppmärksammas att behandlingen av riksdagens tillkännagivanden till regeringen i många fall drar ut på tiden i flera år. Det refereras till att det i redogörelsen från regeringen framgår att 155 skrivelser inte var färdigbehandlade vid årsskiftet, av dem är 32 fem år gamla eller äldre. Motionärerna föreslår mot denna bakgrund att regeringen inför skärpta rutiner gällande verkställandet av riksdagens beslut samt att regeringen bör återkomma till riksdagen med en strategi för hur riksdagens skrivelser till regeringen skall effektiviseras.

Trafikutskottets synpunkter

Trafikutskottet anser att regeringens redogörelse i huvudsak ger en god bild av de åtgärder som regeringen vidtagit och beredningsläget för de ärenden som inte är slutbehandlade. Utskottet har därför inte funnit anledning till några erinringar mot den formella registreringen av de riksdagsbeslut som fattats med anledning av betänkanden från trafikutskottet.

Utskottet kan dock konstatera att för flertalet av de sammanlagt 17 tillkännagivanden som anges i skrivelsen, där riksdagen med utgångspunkt från utskottets betänkanden riktat krav på åtgärder till regeringen, ännu inte är färdigbehandlade, trots att flera år gått sedan de aktuella riksdagsbesluten fattades. Det äldsta tillkännagivandet om återinförande av ett statligt fritidsbåtsregister bereds sålunda fortfarande efter tio år.

Utskottet har stor förståelse för att behandlingen av detta och andra tillkännagivanden kräver en omsorgsfull beredning. Med anledning av den tid som förflutit sedan riksdagen fattat sina beslut vill utskottet ändå understryka betydelsen av att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden hanteras skyndsamt. Att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år är inte något som bör förekomma annat än i undantagsfall. Utskottet delar därmed den uppfattning som kommer till uttryck i tidigare betänkanden från konstitutionsutskottet samt i den aktuella motionen av Tobias Krantz m.fl. (fp) om vikten av att regeringen noggrant följer de beslut som riksdagen fattar.

Trafikutskottet har särskilt granskat de tillkännagivanden som redovisats som slutbehandlade. Utskottet har inga erinringar mot regeringens redovisning vad gäller tillkännagivandena om telefonering under bilkörning och Sjöfartsinspektionens ställning. Utskottet vill dock erinra om att det i utskottets tillkännagivande om en översyn av farledsavgifter framgår att syftet med den efterfrågade översynen var att skapa ett avgiftssystem som ger ett konkurrensneutralt förhållande mellan transportslagen och som motsvarar de marginalkostnadsprinciper som redovisas i EU:s vitbok. Utskottet konstaterar att den förordning som regeringen hänvisar till ej behandlar frågan om ett konkurrensneutralt förhållande mellan transportslagen. Enligt vad utskottet erfarit har dock denna fråga nyligen behandlats av den statliga Godstransportdelegationen och regeringen förväntas i den till sommaren 2005 aviserade transportpolitiska propositionen redovisa sin bedömning i frågan. Utskottet förutsätter därmed att regeringen inom en snar framtid återkommer till riksdagen i frågan i enlighet med tidigare meddelat tillkännagivande.

Utskottet konstaterar slutligen att för flera tillkännagivanden som ej är slutbehandlade anges utförlig information om beredningsläge och när skrivelsen beräknas kunna bli slutbehandlad. För några skrivelser är dock informationen mer knapphändig. När det gäller t.ex. tillkännagivandet om inrättande av trafikofferjourer och om körkort för deltagare i försöksverksamhet m.m. anges exempelvis endast att ärendet bereds. Enligt utskottets mening bör det i redogörelsen framgå tydligare hur de olika ärendena med tillkännagivanden bereds, vilka åtgärder som planeras att vidtas och om möjligt en prognos när ärendet bedöms kunna vara slutbehandlat. Detta är särskilt angeläget när beredningen av riksdagens ställningstaganden med tillkännagivanden inte har kunnat slutföras trots behandling under flera år.

Stockholm den 21 april 2005

På trafikutskottets vägnar

Claes Roxbergh

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Claes Roxbergh (mp), Elizabeth Nyström (m), Jarl Lander (s), Erling Bager (fp), Hans Stenberg (s), Krister Örnfjäder (s), Karin Svensson Smith (v), Jan-Evert Rådhström (m), Monica Green (s), Runar Patriksson (fp), Sven Bergström (c), Kerstin Engle (s), Björn Hamilton (m), Mikael Johansson (mp), Börje Vestlund (s), Tuve Skånberg (kd) och Berndt Sköldestig (s).

BILAGA 7

Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2004/05: AU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 22 mars 2005 beslutat anmoda övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2004/05:75 och eventuella motioner.

En motion, 2004/05:K14 av Tobias Krantz m.fl. (fp), har väckts med anledning av skrivelsen.

Skrivelsen

Totalt redovisas 13 riksdagsskrivelser under Arbetsmarknadsutskottet i det register som ingår i skrivelsen. Av dessa rapporteras 9 skrivelser som slutbehandlade och 4 som inte slutbehandlade.

Utskottet

Inte slutbehandlade skrivelser

När det gäller de skrivelser som anges som *inte slutbehandlade* kan följande nämnas. Den punkt under vilken redovisningen sker i regeringens skrivelse återfinns inom parentes.

1. Översyn av bemanningsföretagen m.m. respektive lönebidrag i bestående anställningsförhållanden

(N6) Riksdagsskrivelse 1999/2000:83, betänkande 1999/2000:AU1, avser behandlingen av budgetpropositionen för år 2000, anslag för utgiftsområdena 13 och 14. Skrivelsen är inte slutbehandlad i två delar.

Moment 9 avser ett tillkännagivande om behovet av en *översyn av bemanningsföretagen*. Av regeringens skrivelse framgår att regeringen i september 2001 tillsatte en arbetsgrupp med uppdrag att inventera de problem som kan vara förknippade med en anställning i ett bemanningsföretag. Arbetsgruppen skulle ha redovisat sitt uppdrag senast den 30 november 2002 men med anledning av bl.a. förhandlingar om ett EU-direktiv om arbetsvillkoren för personal som hyrs ut av bemanningsföretag blev arbetsgruppens uppdrag förlängt. Uppdraget redovisades den 15 september 2004. En skrivelse är planerad att lämnas till riksdagen våren 2005. Ärendet bereds vidare.

Moment 37 om anslag på utgiftsområde 14 för 2000, delmoment j, avser ett tillkännagivande om *lönebidrag i bestående anställningsförhållanden*. Av regeringens skrivelse framgår att regeringen i mars 2002 bemyndigade chefen för Näringsdepartementet att tillkalla en särskild utredare som bl.a. skulle överväga frågan om lönebidrag i bestående anställningsförhållanden (dir. 2002:22). Uppdraget redovisades, efter förlängning, den 31 oktober 2003. Utredningen har remissbehandlats. Ärendet bereds vidare.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

När det gäller frågan om *översyn av bemanningsföretag* uttalade utskottet vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse (yttr. 2003/04:AU4y) att man värdesatte att gruppens arbete kommit i gång igen. Utskottet förutsatte att regeringen skulle återkomma till riksdagen utan ytterligare dröjsmål. Mot den bakgrunden hade utskottet ingen erinran mot att skrivelsen i den delen kvarstod som inte slutbehandlad.

En skrivelse är aviserad till april enligt statsrådsberedningens propositionsförteckning från januari i år. Enligt underhandsuppgifter från Regeringskansliet är skrivelsen dock något försenad. Utskottet förutsätter att skrivelsen kan överlämnas inom kort och har därmed ingen erinran mot att skrivelsen i denna del kvarstår som inte slutbehandlad.

I frågan om att bevilja *lönebidrag i bestående anställningsförhållanden* uttalade utskottet i det berörda betänkandet att man bör överväga om det finns situationer när detta kan vara befogat. Utskottet underströk samtidigt att en sådan möjlighet inte får innebära att arbetsgivarens allmänna ansvar för arbetstagarens rehabilitering minskar. Frågan har omfattats av Lönebidragsutredningen. I utredningens betänkande *Arbetskraft* (SOU 2003:95) övervägs för- och nackdelarna med att bevilja lönebidrag för redan anställda. Enligt underhandsuppgift från Näringsdepartementet bereds nu frågan om lönebidrag i bestående anställningsförhållanden inom ramen för en kommande arbetsmarknadspolitisk proposition. Propositionen är tänkt att överlämnas till riksdagen i höst. Också vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse (yttr. 2003/04:AU4y) hade utskottet uppgift från Näringsdepartementet att frågan skulle behandlas inom ramen för en arbetsmarknadspolitisk proposition som då var tänkt att lämnas till riksdagen i maj 2004, vilket var skälet till att utskottet kunde godta att skrivelsen fortfarande inte var slutbehandlad. Utskottet vill nu med kraft betona vikten av att regeringen återkommer till riksdagen i höst så att skrivelsen kan slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål.

2. Utredning av arbetsrätten m.m.

(N7) Riksdagsskrivelse 1999/2000:149, betänkande 1999/2000:AU5, avser i den del som inte är slutbehandlad ett tillkännagivande om en *utredning av arbetsrätten m.m.* Av regeringens skrivelse framgår att regeringen i juli 2000 respektive i oktober 2001 beslutade om uppdrag till Arbetslivsinstitutet (ALI) om översyn av vissa arbetsrättsliga frågor. Den 12 november 2002 redovisades uppdraget, som har publicerats i Ds 2002:56 Hållfast arbetsrätt – för ett föränderligt arbetsliv. Promemorian har remissbehandlats. En departementspromemoria baserad delvis på förslagen från ALI är under utarbetande inom Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Proposition planeras till hösten 2005. Ärendet bereds vidare.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

Utskottet noterar att det är mer än fem år sedan som riksdagsskrivelsen överlämnades till regeringen och att det gått nästan två och ett halvt år sedan ALI redovisade sitt uppdrag. Vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse (yttr. 2003/04:AU4y) hade utskottet fått en underhandsuppgift från Näringsdepartementet om att en lagrådsremiss planerades före sommaruppehållet 2004 och en proposition till hösten samma år. Även i detta fall vill utskottet kraftfullt betona vikten av att regeringen återkommer till riksdagen med förslag så att skrivelsen kan bli slutbehandlad. Ytterligare dröjsmål kan inte godtas.

3. Förstärkt skydd för föräldralediga

(N13) Riksdagsskrivelse 2000/01:179, betänkande 2000/01:AU9, avser ett tillkännagivande om *förstärkt skydd för föräldralediga*. Av regeringens skrivelse framgår att ärendet bereds. Regeringen beslutade i oktober 2001 att ge ALI i uppdrag att överväga om det finns behov av att förstärka skyddet för de arbetstagare som väljer att utnyttja sin rätt till ledighet i samband med föräldraskap. Den 12 november 2002 redovisades uppdraget enligt vad som ovan angetts under 2. Promemorian har remissbehandlats. En departementspromemoria baserad delvis på förslagen från ALI är under utarbetande inom Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Proposition planeras till hösten 2005.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

I betänkandet ansåg utskottet att det fanns starka skäl att överväga om det finns behov av att stärka skyddet för arbetstagare som väljer att utnyttja sin rätt till ledighet i samband med föräldraskap och att i första hand förändringar i föräldraledighetslagen och lagen om anställningsskydd borde övervägas.

Arbetsmarknadsutskottet hade vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse (yttr. 2003/04:AU4y) ingen erinran mot att riksdagsskrivelsen kvarstod som inte slutbehandlad. Vid det tillfället fanns en uppgift från Näringsdepartementet om att det planerades en lagrådsremiss före sommaruppehållet 2004 och en proposition till hösten samma år.

Utskottet har i denna fråga samma uppfattning som redovisas under 2. Det är angeläget att förslag kan föreläggas riksdagen snarast möjligt. Ytterligare dröjsmål kan inte godtas.

4. Företagares rätt till a-kassa

(N37) Riksdagsskrivelse 2003/04:185, betänkande 2003/04:AU6. Skrivelsen avser dels *avgift till den kompletterande arbetslöshetskassan*, dels ett tillkännagivande om *företagares rätt till a-kassa*. Av regeringens skrivelse framgår att regeringen utfärdat den lag som riksdagen antagit och att ärendet om företagares rätt till a-kassa bereds.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

Det nu berörda tillkännagivandet i april 2004 avsåg en begäran om en parlamentarisk utredning för att skyndsamt se över företagares ekonomiska situation vid arbetslöshet. Vid behandlingen av motsvarande fråga våren 2005 i utskottets betänkande 2004/05:AU4 om arbetslöshetsförsäkringen hänvisade utskottet till ett interpellationssvar av näringsminister Thomas Östros i januari 2005. Enligt svaret (ip. 2004/05:265) bereder man i Regeringskansliet för närvarande kommittédirektiv avseende bl.a. regler vid arbetslöshet och sjukdom. Utskottet kan nu konstatera att några kommittédirektiv ännu inte har beslutats.

Utskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad, men förutsätter att den fortsatta beredningen inte fördröjs i onödan.

Övriga kommentarer

Med anledning av det som sägs i motion K14 (fp) vill utskottet framföra följande. Även på arbetsmarknadsutskottets område har det under senare år förekommit att regeringen av olika skäl inte slutbehandlat frågor som omfattats av riksdagsskrivelser. Exempel på den saken finns även i detta yttrande. Det är inte tillfredsställande om riksdagen på grundval av uppgifter som lämnas i regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagsskrivelserna godtar att en viss skrivelse kvarstår som inte slutbehandlad – t.ex. därför att en proposition aviseras – för att ett senare år vid behandlingen av motsvarande redogörelse finna att riksdagsskrivelsen i fråga fortfarande inte är slutbehandlad. Utskottet vill poängtera den stora principiella betydelsen av att regeringen följer riksdagens beslut och tillgodoser de önskemål som omfattas av tillkännagivandena. Därför bör det enligt arbetsmarknadsutskottets mening vara en prioriterad uppgift för regeringen att se till att riksdagsskrivelserna kan avslutas. I de särskilda fall då regeringen inte anser sig kunna efterkomma riksdagsbeslutet bör regeringen utan dröjsmål redovisa sin inställning till riksdagen på det sätt som konstitutionsutskottet tidigare angett.

Stockholm den 26 april 2005

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Margareta Andersson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Margareta Andersson (c), Laila Bjurling (s), Tina Acketoft (fp), Christer Skoog (s), Stefan Attefall (kd), Camilla Sköld Jansson (v), Cinnika Beiming (s), Patrik Norinder (m), Lars Lilja (s), Carl B Hamilton (fp), Ann-Marie Fagerström (s), Henrik Westman (m), Ronny Olander (s), Ulf Holm (mp), Luciano Astudillo (s), Annelie Enochson (kd) och Ann-Christin Ahlberg (s).

BILAGA 8

Bostadsutskottets yttrande 2004/05:BoU3y

Regeringens behandling av riksdagens skrivelser

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2004/05:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen jämte eventuella motioner.

Med anledning av skrivelsen har motion 2004/05:KU14 (fp) väckts. I motionen föreslås att regeringen dels skall införa skärpta rutiner för verkställandet av riksdagens beslut (yrkande 1), dels skall återkomma till riksdagen med en strategi för hur hanteringen av riksdagens skrivelser skall effektiviseras och stramas upp (yrkande 2).

Bostadsutskottets yttrande omfattar de delar i regeringens skrivelse och i motionen som faller under utskottets beredningsområde eller som från mer principiella utgångspunkter har anknytning till behandlingen av ärenden inom detta beredningsområde.

Utskottets överväganden

Vid sin tidigare behandling av motsvarande regeringsskrivelser har utskottet fört fram vissa principiella synpunkter på hur regeringens redovisning för riksdagen av behandlingen av riksdagens skrivelser bör ske. Utskottet har även betonat vikten av att regeringen utan något egentligt dröjsmål vidtar de åtgärder som är nödvändiga med anledning av riksdagens tillkännagivanden.

När det gäller regeringens redovisning av behandlingen av riksdagens skrivelser har utskottet som huvudprincip förespråkade att det i regeringens propositioner uttryckligen bör redovisas vilka riksdagens tillkännagivanden som berörs av förslagen och regeringens ställningstagande till om den aktuella riksdagsskrivelsen är slutbehandlad eller inte. Utskottet har vidare uttalat att i de undantagsfall regeringen avvaktar med vidare beredningsåtgärder bör regeringen för riksdagen skyndsamt redovisa sitt dröjsmål och skälen för detta. Om en pågående beredningsåtgärd drar ut på tiden alltför länge bör riksdagen få en motsvarande redovisning. Utskottet har dessutom uttalat att en lämplig ordning är att regeringen i sin årliga skrivelse till riksdagen på ett mer preciserat sätt anger orsaken till en längre tidsutdräkt.

Även konstitutionsutskottet har påtalat vikten av att regeringen efter ett tillkännagivande av riksdagen utan något egentligt dröjsmål vidtar de åtgärder som är nödvändiga med anledning av tillkännagivandet.

När det gäller innehållet i regeringens redogörelse har konstitutionsutskottet förutsatt bl.a. att regeringen hörsammar riksdagens tillkännagivanden och att regeringen för riksdagen redovisar sina bedömningar om de begärda åtgärderna inte vidtas. I fråga om utformningen av regeringens redogörelse har konstitutionsutskottet redovisat att samråd skett med Regeringskansliet med anledning av de kritiska synpunkter som bl.a. bostadsutskottet framfört vad gäller skrivelsens utformning. Konstitutionsutskottet har även uttalat att avsikten är att diskussionerna mellan konstitutionsutskottets kansli och Regeringskansliet skall fortsätta när det gäller hur utformningen av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser skall göras så ändamålsenlig som är praktiskt möjligt.

Den granskning som utskottet gjort av årets skrivelse från regeringen har utgått från utskottets tidigare framförda synpunkter – synpunkter som även konstitutionsutskottet givit uttryck för. Det innebär att tyngdpunkten i utskottets genomgång lagts på de åtgärder regeringen vidtagit med anledning av riksdagens skrivelser och hur dessa sedan har redovisats för riksdagen.

Utskottet har mot den nu beskrivna bakgrunden funnit anledning att kommentera regeringens redovisning av beredningen av två av riksdagens skrivelser.

Det gäller för det första riksdagens skrivelse 2001/02:204 och rätten att använda offentlig plats. På förslag av bostadsutskottet har riksdagen gjort ett tillkännagivande som innebär att regeringen bör närmare utreda frågan om rätten att använda offentlig plats. Av regeringens redogörelse framgår att det i Regeringskansliet pågår ett arbete med att överväga i vilket sammanhang frågan bör behandlas. Det innebär att den egentliga beredningen av frågan ännu inte inletts. Enligt vad utskottet erfarit omfattas dock en anknytande fråga av PBL-kommitténs arbete. Det gäller frågan om hur användningen av allmänna platser kan säkras.

För det andra gäller det riksdagens skrivelse 2003/04:151 och ersättningsreglerna i expropriationslagen. Även i detta fall har riksdagen på förslag av bostadsutskottet gjort ett tillkännagivande. Riksdagens tillkännagivande innebär att expropriationslagens ersättningsregler bör utvärderas med avseende på hur reglerna fungerar och om de, allmänt sett, leder till rimliga resultat för den enskilde. Enligt regeringens redogörelse är avsikten att en utvärdering av expropriationslagens ersättningsregler skall ske inom ramen för en särskild utredning och att denna utredning, efter beslut om direktiv, skall påbörja sitt arbete under år 2005. Av ett skriftligt frågesvar den 23 mars från justitieminister Thomas Bodström framgår också att denne räknar med att utredningen kommer att påbörja sitt arbete under slutet av året.

Gemensamt för de här redovisade frågorna är att de efterfrågade utredningsinsatserna ännu inte kommit till stånd. När det gäller frågan om rätten att använda offentlig plats finns det inte ens någon uppgift om formerna för den fortsatta beredningen. Det kan naturligtvis finnas skäl för att dröjsmål uppkommit, men några sådana skäl har inte presenterats för riksdagen. Utskottet vill mot den bakgrunden erinra om sina tidigare uttalanden om att regeringen dels utan något egentligt dröjsmål vidtar de åtgärder som erfordras, dels för riksdagen skyndsamt redovisar om dröjsmål uppkommer och skälen för detta. Utskottet förutsätter med hänvisning härtill att regeringen snarast vidtar de åtgärder som föranleds av riksdagens tillkännagivanden i de nu aktuella fallen. När det gäller frågan om rätten att använda offentlig plats innebär det att regeringen i lämpligt sammanhang snarast bör redovisa såväl skälen för tidsutdräkten som formerna för den fortsatta beredningen. I fråga om den aviserade översynen av expropriationslagens ersättningsregler innebär utskottets ställningstagande att den aviserade utredningen bör påbörja sitt arbete så snart som möjligt och allra senast vid den tidpunkt som justitieministern angivit i sitt frågesvar.

Utöver det nu anförda har utskottet inte funnit anledning att föra fram några ytterligare synpunkter på innehållet i regeringens skrivelse. I den mån förslagen i motionen inte omfattas av utskottets tidigare ställningstaganden avseende regeringens behandling av riksdagens skrivelser och utformningen av redovisningen till riksdagen föranleder den inte något ställningstagande från utskottets sida.

Stockholm den 19 april 2005

På bostadsutskottets vägnar

Ragnwi Marcelind

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ragnwi Marcelind (kd), Owe Hellberg (v), Anders Ygeman (s), Lilian Virgin (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Nina Lundström (fp), Siw Wittgren-Ahl (s), Mariam Osman Sherifay (s), Carl-Axel Roslund (m), Lars Tysklind (fp), Rigmor Stenmark (c), Leif Jakobsson (s), Ewa Thalén Finné (m), Sten Lundström (v), Helena Hillar Rosenqvist (mp), Matilda Ernkrans (s) och Stefan Wikén (s).

Avvikande meningar

1. Regeringens behandling av riksdagens skrivelser (m, fp, kd, c)

Ragnwi Marcelind (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Nina Lundström (fp), Carl-Axel Roslund (m), Lars Tysklind (fp), Rigmor Stenmark (c) och Ewa Thalén Finné (m) anför:

Bostadsutskottet, liksom konstitutionsutskottet, har under en rad av år påtalat vikten av att regeringen utan något egentligt dröjsmål vidtar de åtgärder som är nödvändiga med anledning av riksdagens tillkännagivanden. Det är självfallet bra att man på detta sätt ger ett tydligt uttryck för hur regeringen bör agera med anledning av riksdagens skrivelser. Vi står också bakom utskottets ställningstaganden i detta avseende. Trots dessa tydliga signaler till regeringen är det inte på något sätt ovanligt att regeringen dröjer med att vidta de åtgärder som riksdagen uttalat sig för. Av de riksdagsskrivelser som bostadsutskottet nu granskat är sålunda två från 1995/96 års riksmöte. I årets redogörelse från regeringen anges totalt 155 riksdagsskrivelser inte vara slutbehandlade vid årsskiftet. Av dessa var 32 fem år eller äldre och 3 äldre än tio år.

Enligt vår mening finns det mot den nu i korthet beskrivna bakgrunden all anledning för riksdagen att skärpa kraven på regeringen när det gäller behandlingen av riksdagens skrivelser. Målet bör vara att korta hanteringstiden i Regeringskansliet och nedbringa antalet riksdagsskrivelser som redovisas som ej slutbehandlade. Vi delar sålunda motionärernas uppfattning om att regeringen bör införa skärpta rutiner när det gäller att efterkomma riksdagens tillkännagivanden. Vi delar även uppfattningen att regeringen för riksdagen bör redovisa en strategi för hur hanteringen av riksdagens skrivelser skall effektiviseras och stramas upp.

2. Regeringens beredning av förslag om Lantmäteriet (m, fp, kd, c)

Ragnwi Marcelind (kd), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Nina Lundström (fp), Carl-Axel Roslund (m), Lars Tysklind (fp), Rigmor Stenmark (c) och Ewa Thalén Finné (m) anför:

Redan våren 2002 uttalade sig bostadsutskottet och riksdagen för en översyn av verksamheten inom Lantmäteriet. En utredning med denna inriktning har även genomförts och remissbehandlingen av utredningens förslag avslutades våren 2004. I den propositionsförteckning som regeringen lämnade till riksdagen vid höstsessionens början fanns också angivet att en proposition om lantmåteriverksamheten skulle föreläggas riksdagen i november 2004. Någon sådan proposition har dock ännu inte lagts på riksdagens bord. Det finns inte heller någon proposition upptagen i den nya proposi-

tionsförteckning som regeringen lämnade till riksdagen i januari i år. Av regeringens redogörelse för hur den behandlat den aktuella riksdagsskrivelsen (skr. 2001/02:157) framgår dessutom endast att regeringen avser att återkomma till riksdagen utan att någon tidpunkt anges.

Det är enligt vår mening anmärkningsvärt att regeringen uppenbarligen inte klarar av att få fram ett förslag i en fråga som är så väl beredd som i detta fall. Regeringens oförmåga i detta avseende innebär att nödvändiga reformer inom lantmäteriverksamheten försenas till men för såväl Lantmäteriet som dess kunder.